

ΑΝΑΤΟΛΗ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ Β΄.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΦΥΛ. ΙΖ΄.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΥΔΑΙΜΟΝΙΑΣ.

(Κατὰ τοὺς Ἀριστοτελικούς.)

Τὸ πρῶτον τῆς εὐδαιμονίας προτέρημα, κατ' Ἀριστοτέλην, εἶναι βίος κατ' ὑπερβολὴν ἡδονικός. Διοτι: ἂν ἡ εὐδαιμονία δὲν παρέχει ἡδονήν, ποῖον τότε ἐν τῷ κόσμῳ πρᾶγμα θὰ παράσχη τοιαύτην; Ἀνάγκη ὁμῶς νὰ ἐξετάσωμεν ὁποῖου εἶδους ἐστὶν ἡ ἡδονὴ αὕτη.

Ἐντεῦθεν ἄρχεται ἡ ποικιλία τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες, ἐλκυόμενοι ὑπὸ τῆς λέξεως, ἐκλαμβάνουσι τὴν ψευδῆ ἡδονήν ὡς ἀληθῆ.

Οὕτως οἱ τοῦ Ἐπικούρου μαθηταί, ἀκούοντες ὅτι ὁ διδάσκαλος αὐτῶν εθεώρει ὡς ὑπέρτατον ἀγαθὸν τὴν ἡδονήν, ἐπεδίδοντο ἀκάθεκτοι εἰς αἰσθητικὴν φιληδονίαν, ἐπιζητοῦντες οὐχὶ τὴν ἡδονήν ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ, ἀλλὰ τὴν εὐδαιμονίαν ἐν τῇ ἡδονῇ.

Ἐὰν ἐρωτήσης τὸ ὑποζύγιόν σου ποία τροφή εἶναι ἢ μᾶλλον ἀρέσκουσα αὐτῷ, θὰ σοὶ ἀπαντήσῃ: «Τὸν μὲν μάτιον τὸ χόρτον, τὸν δὲ αὐγουστον ἢ βρόμη». Ἐὰν δὲ ἐρωτήσης τὸν ἀγαπῶντα

τὴν ἡδονήν τῶν αἰσθητηρίων ἀνθρώπων, ὁποία ἐστὶν ἡ ὑπερτάτη εὐδαιμονία, θὰ σοὶ ἀπαντήσῃ βεβαίως: «Ἡ ἡδονὴ τῶν αἰσθήσεων.»

Δὲν δύναται νὰ κρίνῃ ὀρθῶς περὶ τῶν πραγμάτων, ὁ στερούμενος τελείας κρίσεως. Παρὰ τοῦ πολυμαθοῦς λοιπὸν καὶ οὐχὶ παρὰ τῶν πολλῶν θὰ ληφθῆ ἡ ἐννοία τῆς ἀληθοῦς ἡδονῆς.

Ἡ ἡδονὴ εἶναι τελευταία τελειότης, καὶ οὐράνιον ἄρτημα τῶν ἐνεργειῶν αἰτινες συμφέρουσιν εἰς ἕκαστον. Ἐὰν δὲ τὸ παρατηρεῖν εἶναι ἡ κυριωτέρα καὶ συμφερωτέρα τοῦ ἀνθρώπου ἐνέργεια, βεβαίως οὐδεμία εἶναι ἡδονικωτέρα αὐτῆς, καθότι οὐδεμία ἐστὶ συμφερωτέρα.

Ἐὰν αἱ ἡδοναὶ τοῦ βεβουτισμένου ἐν τῇ παρατηρήσει τῶν θαυμασίων πραγμάτων πνεύματος ἡδύναντο νὰ παρατηρηθῶσιν ὑπὸ τῶν αἰσθητικῶς φιληδόνων, ἤθελον οὗτοι πάθει ὅ,τι καὶ οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεως, οἵτινες, γευθέντες ζαχαροκαλάμους ἐν τῇ Λυβικῇ ἐρήμῳ, τοσοῦτον ἐθέλθησαν, ὥστε, λησμονήσαντες τὴν τερπνὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν πάτριον γῆν, ἠθέλησαν ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐ-

κείνη νὰ τελειώσωσι τὰς ἡμέρας των.

Συμφυῆς τῇ εὐδαιμονίᾳ εἶναι οὐχ ἤττον τῆς ἡδονῆς καὶ ἡ τιμῆ. Ἐὰν τιμῶμεν τοὺς ἐναρέτους, καὶ ἐὰν ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀρετὴ εἶναι τὸ τιμιώτερον παντός, ἐτέρου ἀνθρωπίνου ἀγαθοῦ, ἀναμφερῆστος ὁ σοφός, ἔσται κατὰ τοιοῦτον ἀξιόσεβαστότερος, καθόσον αἱ θεαὶ ἀρεταὶ εἰσι πολλῶ τῶν ἀνθρωπίνων ἀνώτεραι.

Καὶ οὐ μόνον αὐτὸς καθίσταται ἀξιοσεβαστος, ἀλλὰ καθιστᾷ σεβαστοὺς καὶ τοὺς γονεῖς, οἵτινες ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν κόσμον, καὶ τὴν πατρίδα, ἧτις ἐγαλοῦχησεν αὐτὸν, καὶ αὐτὴν τέλος τὴν θέσιν, ἐν ἧ ὁ νοῦς τοῦ συνέλαβε τὰς ὑψηλὰς ιδέας. Οὕτως ἐτιμᾷτο τὸ λιχνον, ἐν ᾧ ἐτέθη ὁ Ζεὺς, βρέφος ἔτι, ἐν τῇ Ἰδῆ. Ἐν Σάμῳ ἐδεικνύοντο τὰ σεβαστὰ ἐρείπια τοῦ οἰκίσκου, ἐν ᾧ ὁ Πυθαγόρας ἐδίδαξε τοῖς ἀλάλοισ τὴν σοφίαν. Ἐν Σιλαμίνι ἐδεικνύετο ἡ τοῦ Σώλωνος οἰκία. Ἐν Κλαζομεναῖς ἡ τοῦ Ἀναξαγόρου. Ἐν Χαλκηδόνι ἡ τοῦ Ξενοκράτους. Ἐξω δὲ τῶν Ἀθηνῶν τὸ σκοτεινὸν σπήλαιον τοῦ Ἐπικούρου καὶ Μητροδώρου, λαμπρυνθὲν ἐκ τῆς φήμης των.

Δὲν εἶναι ὄθεν θαυμαστὸν ἂν ὁ Ἀριστοτέλης, σχηματίσας περὶ τοῦ πολυμαθοῦς τόσῳ ὑψηλὴν ιδέαν, καὶ ταύτην εὐρίσκων ἐν τῷ διδασκάλῳ του Πλάτωνι, ἀφιέρωσεν αὐτῷ βωμὸν μετὰ τὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ, ἐφ' οὗ καθ' ἑκάστην ἔθετε στεφάνους ἐξ ἀνθέων καὶ ἐχάραξε τὴν ἐπιγραφήν: «Οὗτος ἐστὶν ἐκεῖνος, ὃν πάντες δεόν νὰ τιμῶσι καὶ μιμῶνται».

Ἐδίδαξε τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον τὸ σύστημά του τὸ φιλοσοφικὸν καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ ἴδιος τὸ παράδειγμα. Ὁ δ'

Ἀλέξανδρος ἐτίμησε τὸν Ἀριστοτέλην, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης ἐτίμησε τὸν Πλάτωνα. Ἀνύψωσεν εἰς μεγάλην πόλιν τὰ μικρὰ Στάγειρα, ἐνθα ἐγεννήθη ὁ διδάσκαλός του, καὶ ἐνθα συνέθεσε τὸ περὶ οὐρανίων σωμάτων σύγγραμμά του.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἐδωρησατο τῷ μαθητῇ του τὸ βιβλίον ἐκεῖνο τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ δὲ μαθητὴς ἐδωρήσατο τῷ διδασκάλῳ του τὴν γῆν ἐφ' ἧς οὗτος ἐγεννήθη. Τὸ δῶρον ἦτο τιμιτικώτατον, ἀλλ' ἀνόμοιον, καθόσον πλειότερα δύναται νὰ δωρηθῆται ὁ σοφός τῷ Πρίγκιπι παρ' ὁ Πρίγκιψ τῷ σοφῷ.

Η. ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ.

(Συνέχεια, ἴδε προηγ. φυλλ.)

Ὁ Οὐάρδος, μεγάλως προσβληθεὶς ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ ἐκεῖνου ὑπαικισμοῦ, καὶ ἰδίως ὑπὸ τῆς ἀνευλαβοῦς παρακλήσεως τοῦ ὀνόματος τῆς προστάτιδος Βασιλίσσης, ἀπέστειλε δριμύειαν ἀνταπάντησιν, ἐξικνουμένην μέχρις ὕβρεως. Σὺν τοῖς ἄλλοις ἔλεγεν ὅτι ὁ περὶ τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ συμβάντων ὑπαικισμὸς ἀπέβλεπεν εἰς τὴν προσωρινὴν ἐξορίαν ὑποκινητῶν τινῶν ἀνταρσίας, οὗς ἐλυπεῖτο ὅτι δὲν ἐτιμώρησεν αὐστηρότερον. Κατὰ τοῦτο ὅμως εἶχε μέγα ἄδικον, καθότι δὲν ἠγνόει ὅτι ἡ μετρίφορον πλειονοψηφία, ψέγουσα τὴν σκληρότητα τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου, ἐνόει μᾶλλον τὰς ἀπαγχονίσεις, τὰς μαστιγώσεις, τὰς φυλακίσεις, παρὰ τὴν ἐξορίαν τῶν ριζοσπαστῶν δημοσιογράφων, οὗς ἤρξατο νὰ βαρύνηται ἡ ρηθείσα πλειονοψηφία πλειότερον καὶ αὐτοῦ τοῦ Λόρδου Ἀρμοστοῦ. Δὲν ἠγνόει πρὸς δε ὅτι, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς ἀπαντήσεως, ἡ αὐτὴ πλειονότης ἀπέκρουσε τὴν ριζοσπαστικὴν πρότασιν περὶ ἀμέσου ἐνώσεως μετὰ τῆς Ἑλλάδος, δηλώ-

σάσα ὅτι ἤρκειτο εἰς τὴν ἐλπίδα, ἣν ἐξέφρασεν ἐν τῇ ἀπαντήσῃ της, ὅτι θὰ ἴδῃ ταχέως ἀνατέλλουσαν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν «ἡ δεσπόζουσα τῶν θαλασσῶν προστάτις καὶ αἱ λοιπαὶ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις, θὰ ἐνώσωσι τέλος τὰ διάφορα τμήματα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἅπερ, καὶ τοὶ κεχωρισμένα ὑπὸ τῆς πολιτικῆς διατελοῦντα, εἶναι οὐχ ἤττον ἠνωμένα διὰ τῆς κοινότητος τῆς καταγωγῆς, τῆς γλώσσης, τῆς θρησκείας, τῶν παραδόσεων, τῶν ἐλπίδων».

Ὁ κ. Οὐάρδος παρέπεμπεν εἰς ἀπώτερον μέλλον τὴν πλήρωσιν τοῦ πόθου τούτου, ἀπειλῶν ἐν τούτοις ὅτι ἤθελεν ἀνκλάσει τὴν δικτατορίαν, ἐὰν ὑπεχρεούτο ἐκ συστηματικῆς ἐχθροπραξίας. Ὁ τρόπος οὗτος ἦτο ἐξίστοτος ὅπως προκλήσει τοιαύτην.

Ἐπῆρξεν οὐχ ἤττον στιγμὴ, ἀλλὰ μία καὶ μόνη, καθ' ἣν ἐπιστεύθη ὡς πιθανὴ ἡ προσέγγισις. Ἐγένετο δὲ τοῦτο ἐπὶ τοῦ περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας νόμου καὶ τοῦ νόμου περὶ κηρύξεως τῆς χώρας εἰς κατάστασιν πολιορκίας. Ἐν ταῖς ἐμπιστευτικαῖς αὐτοῦ ἐπιστολαῖς ὁ κ. Οὐάρδος ὡμολόγησε ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ὑπερορίας, οὗ ἐπίσης ἐποιήσατο χρῆσιν, τῷ ἐφαινετο τεράτωδῶς ἀνάρμοστον καὶ ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ξένων στρατιωτικῶν δικαστηρίων, ἔσονταί ἀείποτε μισηταὶ καὶ περ δίκαιαι καὶ μεμετρούμεναι. Ἐπειδὴ δὲ ἡ διαγωγή αὐτοῦ κατὰ τὰ συμβάντα τοῦ 1849 αὐστηρῶς κατεκρίθη ὑπὸ μερίδος τινὸς τοῦ ἀγγλικοῦ τύπου, ἐγένωσκεν ὅτι ἐκρηγνυμένης νέας ἐπαναστάσεως, ἀναμφιβόλως θὰ ἀπεδίδετο αὐτὴ εἰς τὴν ἐπιμονὴν αὐτοῦ. Βεβαίως ἐφοβεῖτο μᾶλλον τὰ «Ἡμερήσια Νέα» ἢ τὴν βουλὴν τῶν Ἑπτανησίων. Ἀφ' ἐτέρου ἡ συνετὴ πλειονότης τῆς βουλῆς ἔβλεπεν ὅτι οὔτε δυνάμει, οὔτε φόβῳ ἦτο δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ τῆς προστασίας ἢ πύσεως ἢ νέαι παραχωρήσεις, καὶ ὅτι τὸ σύστημα τοῦ κεκηρυγμένου πολέμου ἠδύνατο

καὶ αὐθις νὰ φέρῃ βραδύτητα εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑπτανήσου καὶ νὰ βλάψῃ προσέτι τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἡ Ἀγγλία ἀνελάμβανε τότε στάσιν ἀπειλητικὴν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα μὲν ἀνυποστάτων ἀπαιτήσεων, πράγματι δὲ ὅπως τιμωρῆσῃ τὴν ἑλληνικὴν κυβέρνησιν, ἣν ἐξελάμβανε ὡς συνένοχον τῶν ἐν Κεφαλληνίᾳ ταραχῶν.

Ἀμφοτέρα λοιπὸν τὰ μέρη, μετὰ τὴν πρώτην σύγκρουσιν, ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην συνεννοήσεως, ὁ δὲ λόρδος Ἀρμοστὴς ἀξιεπαίνως ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν, δεικνυόμενος κατὰ τὰς μετὰ τῶν ἐπιτρόπων τῆς βουλῆς συνδιασκέψεις ὅσον ἐνῆν εἰς Λόρδον Μέγαν Ἀρμοστὴν συνδιαλλακτικὸς ἐπὶ ἀντικειμένου τόσῳ δυσχεροῦς. Αὐτὸς οὗτος ἐξετίμησε δεόντως τὴν ὀρθόνοιαν τῶν ἐπιτρόπων, ὧν ὁ πατριωτισμὸς, κατόπιν τοῦ τοιοῦτου ἐπαίνου, διακινεῖται ἄμικτος πάσης ὑπονοίας. Εἰς ἐξ αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ Μουστοξύδης, ὅστις προηγουμένως ἐπολέμησε μετὰ δεινότητος τὸν ἀγγλοτόνιον δεσποτισμὸν ἐπὶ τοῦ μόνου ἐθνικοῦ πεδίου, τῆς Ἀγγλίας.

Τὸ ἐν ταῖς συνδιασκέψεσιν ἐκείναις ἐπεξεργασθὲν νομοσχέδιον, ἦν τὸ ἀριστον ἐξ ὅσων ἐν παραπλησίᾳ περιπτώσει ἠδύνατο νὰ συνταχθῶσιν. Ἐξέλειπον ἐξ αὐτοῦ καὶ αἱ ὑπερορίαι, καὶ τὰ στρατοδικεῖα, καὶ τὰ πλημμελήματα καὶ κικουρήματα, εἴτε τοῦ τύπου, εἴτε τῆς ὀπλισμένης χειρὸς, ἅπερ θὰ ἐδικάζοντο εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια. Τέλος ὁ λόρδος Ἀρμοστὴς ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ συγκαλέσει τὴν βουλὴν εἰς ἐκτακτον σύνοδον ἅμα τῇ λήξει τῆς ἐν πολιορκίᾳ καταστάσεως, ἵνα δώσῃ λόγον τῆς χρήσεως ἣν ἐποιήσατο τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ.

Ὁ Νόμος οὗτος, δι' οὗ παρεχωρεῖτο τοῖς Ἑπτανησίοις οὐχὶ πᾶν τὸ ἐπιθυμητὸν, ἀλλὰ πᾶν τὸ δυνατόν, ἀπερρίφθη ἐκ παραγνώσεως τῶν καιρῶν ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας 23 ψήφων κατὰ 18. Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὑ-

πῆρξεν οὐχ ἥττον ἀπροσδόκητον ἢ λυπηρὸν, ὠφείλετο δὲ εἰς τὰς ἐνεργείας τῶν ριζοσπαστῶν, οἵτινες δὲν ἔστεργον οὔτε εἰρήνην, οὔτε ἀνακωχὴν μετὰ τῶν ξένων. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης πᾶν σημεῖον συνεννοήσεως, καθίστατο ἀφορμὴ συγκρούσεως μετὰ τὴν βουλῆς καὶ λόρδου Ἄρμωστοῦ, ὅστις ἀνευδοκίμως ἐπωφελήθη τῆς ἀπορρίψεως, ἵνα ποιήσῃται χρῆσιν τῆς διδακτορικῆς ἐξουσίας, ἥτις τῷ ἀπέμενεν εἰσέτι. Τῆς βουλῆς ἀπηλλαγὴ δι' ἐπανειλημμένων ἀναβολῶν, μέχρι τῆς ὥρας καθ' ἣν τὸ πολίτευμα ἐχορήγει αὐτῷ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς διαλύσεως· προὐκάλεσε τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποίησιν τῶν νέων ἐκλογικῶν καὶ δημοτικῶν νόμων, οὕτως ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐν ταῖς μελοῦσαις βουλαῖς διὰ πλειονοψηφίας ἐκ προσώπων ἀφοσιωμένων τῇ προστασίᾳ· καὶ τέλος, λήγοντος τοῦ 8βρίου 1851, ἀνέστειλε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου, καὶ ἐξώρισε καὶ αὐθις ἀνευ δίκης εἰς μικρὰ νησιδρια τοὺς θορυβωδέστερους τῶν ριζοσπαστῶν, καθ' ὧν ἐφαίνοντο δυσηρεστημένοι καὶ οἱ Ἐπτανήσιοι, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐθεώρουν τὴν θρασυτητα αὐτῶν ὠφέλιμον τῷ δεσποτισμῷ, ἢ διότι οὗτοι ἐτράπησαν ὁδὸν δι' ἧς ἀδύνατον ἦτο νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν προσδοκώμενον σκοπὸν. Τὰς προτάσεις τῶν ριζοσπαστῶν καὶ πολλὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων αὐτῶν εὕρισκε τις ἐν τῇ ἀλληλογραφίᾳ τοῦ κ. Οὐάρδου τῶν ἐτῶν 1850 καὶ 1851, ἧτις ἐδημοσιεύθη κατ' ἀπόφασιν τῆς βουλῆς. Ὁ κ. Οὐάρδος ἐξελέχθη βεβαίως τὰ βιαιότερα ἄρθρα, ἀλλ' ὅμως ἐπὶ ματαίῳ ζητεῖ τις ἐν αὐτοῖς τὰς σοσιαλιστικὰς θεωρίας τῶν ριζοσπαστῶν· τοῦναντίον οὗτοι περιορίζονται αἰτοῦντες τὴν ἀμεσον παῦσιν τῆς κατὰ τὸ 1815 ἐπιβληθείσης τῇ Ἐπτανήσῳ καταστάσεως, ἧτις, μετὰ τὴν ἀνάστασιν τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶχε πλέον λόγον ὑπάρξεως. Αὐτὴ ἡ Ἀγγλίαν σή-

μερον (δηλ. τὸ 1861) μετὰ δεκαετῆ βραδύτητα, οὐδὲν ἄλλο πράττει ἢ νὰ ὑποκύβῃ εἰς τὰ ἐπικρατικὰ κινήματα τῆς Κεραλληνίας.

Πρὸ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου οἱ Ἀγγλοὶ, μηδὲ τῶν μᾶλλον φιλελευθέρων ἐξαιρουμένων, ὑποτάσσοντες τὴν δικαιοσύνην εἰς τοὺς πολιτικούς ὑπολογισμούς, παρέπεμπον εἰς ἀπώτερον μέλλον τοὺς πόθους τῶν Ἐπτανησίων. Ἐν τούτοις ἠκολούθουν ἐξορίαι, φυλακίσεις καὶ μακτιγώσεις κατ' ἀνθρώπων, ὧν τὸ μόνον ἀδίκημα ἦν, ὅτι ἔκρινον ὀρθῶς δέκα ἔτη πρὸ τῶν Ἀγγλων. Οὕτως ὑπέστησαν τιμωρίας 73 ἄτομα, ὑπὸ τὸ πρόσχημα μέτρων προφυλακτικῶν ἢ καταδικασθέντα ὑπὸ τῶν Στρατοδικείων ἀπὸ τοῦ 1849 μέχρι τοῦ 1852. Καὶ κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1852, κατὰ πρόγραμμα τι τοῦ κ. Οὐάρδου, εὕρισκοντο ἐν ταῖς φρουραῖς τῆς Κερκύρας καὶ τῆς Λευκάδος εἰκοσι καὶ ἐν ἄτομα ὑπὸ τὸ βάρος ἀποφάσεων προσαίρου εἰρκτικῆς ἢ δεσμῶν διὰ βίου. Πολλοὶ ὑπέστησαν ραβδισμούς, τοῦθ' ὕπερ ἐνθυμίζει διαβόητον χωρίον τῶν ἀποκρύφων τῆς Ἑνετίας, ὅσμων, οὗς ἐδημοσίευσεν ὁ Σάρπη: « Ἄρτου καὶ μᾶστιγος· ἰδοὺ τίνων ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ Ἕλληνας· ἐάσωμεν τὴν φιλανθρωπίαν διὰ κρείττοις περιστάσεις ».

Ἡ τάξις ἐπεκράτει πλέον ἐν Ἐπτανήσῳ, ὁ δὲ κ. Οὐάρδος προεβιάσθη, ἀποσταλαῖς εἰς Κεῦλάνην, ἐνθα ἤττονα διέτρεχε κίνδυνον νὰ ἐνοχληθῇ ὑπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ Λαμαρτίνου καὶ Θεέρσου. Ὁ διάδοχος αὐτοῦ κ. Γιούγκ, διέπραξε τὸ λάθος τοῦ νὰ ἀφθῇ νὰ περικυκλωθῇ ὑπὸ τῶν ὀπισθοδρομικῶν Ἰονίων, ἀγγλιζόντων, πλειότερον καὶ αὐτῶν τῶν Ἀγγλων, ὧν ἡ ἀφοσίωσις δὲν εἶχεν ἄλλην αἰτίαν, εἰμὴ τὸν φόβον τοῦ ν' ἀπολέσῃ τὸ μονοπώλιον τῶν θέσεων, αἵτινες σχετικῶς πρὸς τὰς περιορισμένας τῆς Ἐπτανή-

σου προσόδους ἡμείβοντο ἀδρότατα.

Ὅπως οἱ πλείους τῶν προκατόχων του, ὑπελόγησεν ἐπὶ τὴν ἐπιρροὴν τῶν προστασιακῶν τούτων παρὰ τοῖς συμπατριώταις των, χωρὶς νὰ σκεφθῇ ὅτι οἱ περισσότεροὶ ἐξ αὐτῶν ἐνεπιστεύοντο ἀπλῶς εἰς τὴν ἀγγλικὴν παντοδυναμίαν ὅπως ὑποπτηγῆθωσι. Καὶ τῷ ὄντι, ὁ κ. Γιούγκ, καταλαβὼν τὴν ἀρχὴν ἐν Ἐπτανήσῳ, εὗρε τὴν χώραν, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ προηγουμένου τρόμου, διατελοῦσαν ὑπὸ εἰδός τι ὕλικῆς ἡρεμίας. Ἀλλ' ὑπ' αὐτὴν ὑπέθεσκεν ὁ αὐτὸς ἀκάθεκτος πόλεμος, ἐπιρρωνόμενος ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ ἐνωτικῆς κόμματος, οὗ τινος αἱ ἀρχαὶ διεδόθησαν πλειότερον ἕνεκα τῶν κατ' αὐτοῦ ἐφαρμοσθέντων καταθλιπτικῶν μέτρων. Διὸ καὶ ὁ κ. Γλάδστων κατὰ τὸ 1858 ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ παρυσία τῶν εἰς Παξοὺς κατὰ τὸ 1852 ἐξωρισθέντων ριζοσπαστῶν, εἶχεν ἰσχυρῶς ὑπεκαύσει τὸ ἐθνικὸν φρόνημα καὶ παρὰ τοῖς κατοίκους τῆς νήσου ἐκείνης, οἵτινες, τῶς ἦσαν οἱ φιλητυχότεροι τῶν Ἐπτανησίων. Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν ἐγένετο πλέον χρῆσις ἐνόπλων ἢ βιαίων κινήματων, οὔτε ἀθροῶν προκηρύξεων περὶ ἀπελάσεως τῶν Ἀγγλων, καὶ ὅτι τὰ πάντα περιορίζοντο εἰς εὐσχημον ἐκφορῶν τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἴδωσι τοὺς ξένους ἀπερχομένους· οὐχ ἥττον ὅμως ἐνηργεῖτο συστηματικὴ ἀποχὴ ἀπὸ πάσης νομοθετικῆς ἢ οικονομολογικῆς μετὰ τῶν προστακτῶν συνεργασίας.

Ἡ παθητικὴ αὕτη ἀντίστασις ἐτάραξε σφόδρα κατὰ τὸ 1857 τὸν τε λόρδον Ἄρμωσθην καὶ τὸ προστασιακὸν κόμμα. Καθ' ἣν στιγμὴν οἱ βουλευταὶ τοῦ ΙΑ' κοινοβουλίου ἐξήνεγκον νέαν ἀπόφασιν ὑπὲρ τῆς προστακτικῆς τῶν νήσων, τινὲς τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν τοῦ Κράτους προέτεινον τῷ κ. Γιούγκ λύσιν, ἣν ἐθεώρουν ἱκανὴν νὰ συμβιβάσῃ πάντα τὰ συμφέροντα. Κατ' αὐτὴν ἡ Κέρκυρα καὶ οἱ Παξοὶ ἐμελλον νὰ καταστῶ-

σιν ἀποικίαι, ἐν αἷς πάντες οἱ προστασιακοὶ ἤθελον διατηρήσει ἄς εἶχον ἢ ἤθελον καταλάβει θέσεις, αἱ δὲ λοιπὰ νῆσοι θὰ προστακτικῶντο εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ὁ κ. Γιούγκ, ἀρρακόμενος λίαν εἰς τὸν συμβιβασμὸν τούτον, παρήνεσε τὴν ἀγγλικὴν κυβέρνησιν διὰ δύο μακροσκελῶν ἀναφορῶν του (τοῦ Ἰουνίου 1857 καὶ Αὐγούστου 1858) νὰ δεχθῇ αὐτὸν, ὑποβαλὼν καὶ τὰς ἐμπιστευτικὰς πρὸς αὐτὸν διακοινώσεις τῶν ἐν τέλει Ἰονίων.

Ἡ Δημοκρατία τῆς Ἐπτανήσου ἔπαυσε τότε μίαν ἐκ τῶν γενικῶν ἐκείνων κακοδιαθεσιῶν, ἄς τὸ ἐλάχιστον συμβᾶν δύναται νὰ μετατρέψῃ εἰς σοβαρὰν ἀσθένειαν. Τούτου ἕνεκα σύγκρουσις τις ἐπεβλήθη τῷ 1858 ἐξ αἰτίων τῶσφ παιδαριωδῶν, ἔσχε φοβεράς διαστάσεις. Ἀπροσδοκῆτως προσήγγισεν εἰς Κέρκυραν τουρκικὸς ἀπόστολος, ἐν ἐποχῇ σιτοδείας. Ὁ κόμης Τρίβολης, ἀγορανόμος, βλέπων ὅτι οἱ χριστιανοὶ θὰ ἔπασχον ἵνα χορτασθῶσιν οἱ Τούρκοι, ἀπηγόρευσε τοῖς ἀγορανομοῖς νὰ χορηγῶσιν ἄρτον τοῖς προμηθευταῖς τοῦ τουρκικοῦ στόλου. Ἐζήτησε δὲ δύναμιν, ὅπως ἀφαιρέσῃ παρ' αὐτῶν τὸν ἥδη ἀγορασθέντα καὶ εἰς λέμβους ἐπιβιβάσθῃ ἄρτον. Ἡ ὑπόθεσις αὕτη προὐκάλεσε τοιαύτην ἀλληλογραφίαν, ὥστε κατέλαβεν αὕτη ὑπέρογκον τόμον τυπωθεῖσα. Γενικὴ ὑπῆρξεν ἡ σύγχυσις. Ὁ κ. Γιούγκ ἐμήνησεν ὅτι ἦτο τοῦτο σοβαρότατον γεγονός ἀνταρσίας, ἱκανὸν νὰ φέρῃ περιπλοκάς, διακινδυνεύουσα τὴν ἡσυχίαν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Τοῦτο ἦτο, ὡς ἐλέγετο, ἀντισυνταγματικὴ ἀνάμιξις τῶν δημορχικῶν, ὧν ἡ ἐξουσία περιορίζετο σαφῶς ἐντὸς ὁρισμένου κύκλου· ἐνῶ τὰ ἐν θαλάσῃ συμβαίνοντα ὑπήγοντο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Προστασίας. Ὁ Ἀγγλὸς γραμματεὺς τῆς Δημοκρατίας, ἔλαβε τὰς θεωρίας τοῦ ἀρχηγοῦ του ἐν μακροσκελῇ τινι πραγματείᾳ, δι' ἧς διηγεῖτο τοῖς Ἐπτανησίοις κατ' ἴδιον τρόπον τὴν ἱστορίαν

των από των ηρωϊκῶν χρόνων μέχρι τοῦ συμβάντος ἐκείνου, καὶ διατείνεται ὅτι ἀρίστη τῶν ἐποχῶν ὑπῆρξε διὰ τὴν Ἐπτανήσον ἢ τοῦ χάρτου τοῦ 1817, ὅστις ἐφημερόσθη ἔκτοτε μέχρι τοῦ 1849, κατὰ τὸν μᾶλλον εὐχάριστον τρόπον. Τέλος παρενέβησαν καὶ οἱ ἀφοσιωμένοι τῇ Προστασίᾳ ὑπάλληλοι, κρυψάζοντες ἰσχυρότερον τῶν κυρίων τῶν δὲν ἠσχύνθη δὲ ἡ Γερουσία νὰ δημοσιεύσῃ δικατηρίην τόσῳ στείραν ἐπιχειρημάτων ὅσῳ πλήρη ὕβρεων, καλοῦσα τὴν διαγωγὴν τῶν δημαρχικῶν ἀνόητον καὶ αὐθάδη, καὶ ἐκφράζουσα ἀπορίαν ὅτι πρόσωπα τόσῳ ἀσήμαντα ἐτόλμησαν νὰ ὑψώσωσι τὸ βλέμμα πρὸς ἄνδρα, οἷος ἦν ὁ Λόρδος Ἀρμοστής.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

Ἡ ΑΠΟΘΕΩΣΙΣ.

(Διήγημα.)

Ἐνεیرهύθη... Καὶ διατι οὐ; Τὰ ἐνύπνια εἰσὶ τὸ βασιλεῖον τῶν ποιητῶν, βασιλεῖον λεηλατούμενον ὑπὸ πλήθους ἀναριθμήτου τοιούτων ὄντων, εἰς ὧν τὴν τάξιν ἀνήκω καὶ γώ. Εἶμαι κατὰ δυστυχίαν ποιητής. Καὶ αὐτοὶ οἱ φιλόσοφοι σήμερον καταγίνονται εἰς τὴν εὐρεσιν τῆς αἰτίας τῶν ὀνείρων. Δὲν ἔπρεπε τάχα νὰ ἐνυπνιασθῶ;

Ἐνεیرهύθη λοιπὸν, ὅτι ἰπτάμην εἰς τοὺς ἀέρας καὶ ἀνηρόμην μέχρις ὑστάτου οὐρανοῦ, ἔνθα ἤλπιζον, ὅτι θὰ εὕρισκον χαρὰν καὶ ἡσυχίαν· ἀλλ' ἐνόησα τὴν πλάνην μου, ὅταν ἐκεῖ εὕρον μόνον ταραχὴν, κρυψάς ποικίλας καὶ συγκεχυμένας, παράπονα, δυσσεβείας καὶ στασιαστικὰ σχέδια ἐγκυμονούμενα. Ἐνεθυμήθη τὸν ἀρχαῖον πόλεμον, ὅστις ἐξεράγη μεταξὺ τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἀγαθῶν ἀγγέλων καὶ ἐκείνων οὓς νῦν περιλείπει τὸ βάραθρον τοῦ ἄδου, ὡς καὶ τῶν ἀποπειρῶν τῶν θνητῶν τοῦ νὰ ἀνέλθωσι μέ-

χρι τοῦ οὐρανοῦ. Ἐροδήθη λοιπὸν μὴ καὶ ἐκ τρίτου συμβῶσιν αἱ ἐν οὐρανοῖς μάχαι καὶ στάσεις. Καὶ ἐνῶ τὸ βλέμμα περιέφερον τῆδε κάκεισε, καὶ ἐπόθουν νὰ ἀνακαλύψω τὴν αἰτίαν τῆς ἀπροσδοκίτου ἐκείνης ταραχῆς, εἶδον τινὰ ἐν παραθύρῳ γωνίᾳ καθήμενον, ὅστις ἐγέλα σαρκαστικῶς ἐπὶ τῷ θεάματι καὶ ἡ χλεῦθ ἐζωγραφεῖτο ἐπὶ τῶν χειλέων του. Ἐπλησίασα αὐτὸν καὶ

— Ὡ σὺ, τῷ εἶπον, ὅστις κάθησαι ἐν μέσῳ τῆς ταραχῆς ἡσύχως γελῶν, οἷόςδῃποτε καὶ ἂν εἴσαι, σὲ παρακαλῶ, ἐξήγησόν μοι τί εἶναι αὐτὰ, ἅπερ βλέπω καὶ ἀκούω;

— Καλῶς ἐννοῶ, μοὶ ἀπήντησεν, ὅτι εἶσαι ξένος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀγνοεῖς ὅποια ἔρις ἀνεφύη σήμερον μεταξὺ τῶν Θεῶν. Θέλω ἱκανοποιήσαι τὴν περιέργειάν σου καὶ θέλεις μάθει ὅ,τι ζητεῖς. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Μῶμος, ὅστις περιπαίζων τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰς ἀνοησίας τῶν ἀνθρώπων, ὠφέλησα πολλάκις τοὺς θνητούς· εἶτα ἤλθον εἰς οὐρανοὺς· εἶδῶ, τίς τὸ πιστεύει; εὕρον ἀντικείμενα γέλωτος πλείονα καὶ μεγαλειότερα. Ὁ θόρυβος καὶ αἱ ταραχαὶ, αἵτινες σὲ ἐκπλήττουσι, μοὶ παρέχουσιν ἄπειρον ὕλην χλευασμῶν. Διότι αἱ ταραχαὶ αὗται προέρχονται ἐκ μέρους ἐκείνων οἵτινες δὲν ὑποφέρουσι νὰ βλέπωσιν ἐν οὐρανοῖς τοὺς ἀνόητους, ὑποκριτὰς, ἀγύρτας, μωροὺς, αἰσχροβόλους καὶ πανούργους κατατασσομένους μεταξὺ τῶν Θεῶν καὶ καταλαμβάνοντας τὰς ἐδρας τῶν ἀθανάτων. Σήμερον ἡ ταραχὴ ἐκρυφώθη, διότι πρόκειται γυνὴ ἔνοχος πολλῶν ἐγκλημάτων νὰ ἀναγορευθῆ Θεά. Παραδείγματα τοιαῦτα δὲν ἐλλείπουσι καὶ ἀπὸ τῆς γῆς παρ' ὁμῶν τοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες εἰς τυράννους, κακούργους, σκληροὺς καὶ ἀνοσίους, εἰς Τιβερίους καὶ Νέρωνας καὶ ἄλλους τούτοις ὁμοίους, ἀνεγείρετε Ναοὺς, ὡς εἰς Θεότητας, καὶ καίετε θυμιάματα ἐν τοῖς βωμοῖς δι' αὐτούς. Ἦδη πρόκειται νὰ ἀποθεώσωσι τὴν Φαυστίαν, ἧς τὰ ἐγκλήματα εἰσὶ

πασίγνωστα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ γυνὴ αὕτη ἦτο σύζυγος καὶ κόρη δύο ἰσχυρῶν Ρωμαίων Αυτοκρατόρων, δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι θὰ γίνη δεκτὴ ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐγὼ δὲ, ὅστις γινώσκω τὰς καρδίας τῶν Θεῶν, ὡς τὰς τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι μ' ὄλας τὰς ἀντιρρήσεις καὶ ἀντιστάσεις των, ἐπὶ τέλους θὰ γίνη δεκτὴ ὡς Θεὰ ἢ περὶ ἧς ὁ λόγος γυνὴ, γελῶ. Πῶς σοὶ φαίνεται; Δὲν ἔχω δίκαιον; Ἡ ἰσχύς καὶ ἀξία τῶν βασιλέων καὶ ἡ εὐλάβεια τοῦ ἀμαθοῦς ὄχλου, ὅστις τὸ θαυμάσιον πάντοτε ἐκτιμᾷ, ἴσως εἶναι ἀρκούσα δικαιοδογῆσις πρὸς ἀποθέωσιν τοιούτων ὄντων· ἀλλ' ἡ συνέλευσις τῶν Ἁκρῶν ἀρχιερέων, τῶν ἀγίων τούτων ἐποπτῶν τοῦ ἱεροῦ νόμου, νὰ θεοποιῇ ποταπὰς γυναῖκας τοιούτοτρόπως! Τοῦτο μὲ κάμνει νὰ ξεκαρδίζωμαι γελῶν. Δύνασαι νῦν καὶ σὺ ὁ ἴδιος νὰ ἀκούσης τὰς ταραχὰς, τὰς ἀντιλογίας καὶ ἀντιστάσεις, καὶ τὰς ἐπευφημίας ἀναμεμιγμένας μετὰ ἀποδοκιμασιῶν. Μετάβηθι καὶ σὺ ἐκεῖ, φώναζον καὶ σὺ, ἀφοῦ πλέον εἰσηλθὲς εἰδῶ.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν παρεδόθη εἰς ἀτελεύτητον γέλωτα.

Ἐν τούτοις ἐγὼ ἐξύπνησα καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ὀνείρου ἐκείνου, ἀνεμνήσθη τῶν Ρωμαίων καὶ τῆς περιέργου αὐτῶν πρὸς τὴν Φαυστίαν εὐλαθείας, ἅπερ εὐχαρίστως θέλω σὰς διηγηθῆ.

Ἡ φιλοσοφία, διωκομένη ὑπὸ τῶν κατακτητῶν καὶ τῆς δεισιδαιμονίας, περιπαίζομένη ὑπὸ τῆς ἀμαθείας, μισουμένη ὑπὸ τῶν τυράννων, ὡς φόβον αὐταῖς ἐμπνέουσα, καὶ παραμορφουμένη πολλάκις ὑπ' αὐτῶν τῶν ὀπαδῶν τῆς, ἐξωστρακίσθη ἐκεῖθεν, ὅπου πλείοτερον ἦτο σεβαστὴ καὶ πλείοτερον ἐξετιμᾶτο. Ἦναγκασμένη νὰ κρύπτηται ὑπὸ σύμβολα καὶ νὰ ἀγρυπνῇ τὰς νύκτας ὑπὸ τὴν λυχνίαν, πρόσφυξ καὶ περιπλανώμενη, ἠναγκάζετο νὰ ζητῇ ἄσυλον εἰς μονῆρην καὶ

ἀφιλόξενα σπήλαια. Αἰφνης ὅμως, ἀποσυρθεῖσα ἀπὸ τοῦ βορβόρου, κατέλαθε τὸν ἐξοχώτερον θρόνον τοῦ κόσμου. Ὁμιλῶ περὶ τοῦ αυτοκράτορος Μάρκου Αὐρηλίου, φιλοσόφου μεγάλου, ὅστις, υἱοθετηθεὶς παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ Ἀντωνίου τοῦ ἐπικληθέντος εὐσεβοῦς, ἐνυμφεύθη τὴν κόρην του Αὐρηλίαν καὶ ἔλαβεν ὡς προῖκα τὴν διαδοχὴν τοῦ θρόνου τοῦ πενθεροῦ του, εἰς ὃν ἀνήλθε μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ.

Δὲν θὰ ὀμιλήσω περὶ τῶν πολεμικῶν αὐτοῦ κατορθωμάτων, δι' ὧν κατέβηκε τῶν βαρβάρων τὸ θράσος, δοξάσας τὰ ὄπλα του, οὐδὲ περὶ τῆς ἠθικοποιήσεως τῆς αυτοκρατορίας του καὶ τῆς πρὸς τὴν ἀρετὴν ἀγάπης, ἣν ἐνέπνευσε τῷ λαῷ του, οὐδὲ περὶ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ καὶ ποικίλων γνώσεων, οὐδὲ περὶ τῆς ἐφεστρίδος του, οὐδὲ περὶ τοῦ γενεῖου αὐτοῦ. Θὰ λαλήσω περὶ τῆς συζύγου του, περὶ τῆς νεαρᾶς Φαυστίνας, τῆς θυγατρὸς τῆς ἄλλης Φαυστίνας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Ἀντωνίου. Αἱ δύο αὗται Φαυστίναὶ ἦσαν ζεύγος γυναικῶν ἀναιδιστάτων, ἀτιμασασῶν τὴν οἰκογένειάν των· ἡ κόρη ὅμως ὑπερέβαινε τὴν μητέρα, καὶ τοι εἶχε σύζυγον καὶ πατέρα ἐνκρέτους.

Φαίνεται ὅτι ἡ φιλοσοφία παντὸς συζύγου καὶ ἡ ἀστηρὰ αὐτοῦ ἠθικὴ δὲν ἰσχύουσι νὰ θέσωσι φραγμὸν εἰς τὰς κακὰς διαθέσεις τῆς συνείνου, ὅποταν ἡ παιδικὴ ἀνατροφή τῆς δὲν διώρθωσεν ἐγκαίρως τὴν κακὴν αὐτῆς φύσιν.

Ἡ Φαυστίνα ἦτο εὐειδής, πλήρης χαρίτων καὶ εὐγενῆς τοὺς τρόπους· ἔλκυστικὴ δὲ, ἀξιέραστος καὶ προσηνὴς πρὸς πάντας. Εἶχε λευκότατον πρόσωπον καὶ λαίμῶν, κόμην καὶ ὀφθαλμοὺς μέλανας· βλέμμα διαυγὲς καὶ θελκτικόν, μειδίαμα γλυκὺ καὶ ἔλκυστικόν.

Ἡ κόμη τῆς ἐδιχάζετο καὶ ὑπὸ πολλῶν ἐκοσμεῖτο πολυτίμων λίθων. Ἡ ἐσθὴς αὐτῆς ἦτο κομψὴ καὶ διαφανὴς, ἐπ' αὐτῆς δὲ ἦ-

πλούτο ὁ πέπλος, πορφυρόχρους καὶ χρυσοκέντητος, ἐξικνούμενος μέχρι τῶν μηρῶν, ἐνῶ οἱ βραχίονες αὐτῆς ἦσαν γυμνοὶ καὶ ἔφερον πολύτιμα ψέλλια. Ὁ χιτῶν αὐτῆς, πεποικιλιμένος ὑπὸ διαφόρων τεχνητῶν ἀνθέων, κατήρχετο μέχρι τῶν ποδῶν τῆς, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ἰσχυῶν τῆς· κροσσῶται δὲ ἐμβάδες κομψόταται περιέβαλλον τοὺς τρυφεροὺς αὐτῆς πόδας.

Ἡ Φρόνη καὶ ἡ Λαΐς οὐδέποτε ἔσχον τοσούτην περὶ τὸ ἐνδύεσθαι καλαισθησίαν, οὐδὲ αἱ θεαὶ καὶ αἱ νύμφαι ἐξωγράφηθασάν ποτε μὲ πλειοτέραν πολυτέλειαν ἐνδεδυμένοι, οὐδὲ Ἀσσύρια ἢ Ἀγχαϊκὴ γυναῖκες ἐγίνωσκον νὰ κοσμώνται καὶ κομῶνται τόσῳ κομψῶς, ὅσον ἡ Φαυστίνα.

Ἐνίοτε ἤλλαζε τρόπον διευθετήσεως τῆς κόμης ἢ τῆς ἐνδυμασίας· ἐνίοτε ἐποίει τοὺς πλοκάμους τῆς δακτυλιωτοὺς, ὁμοιάζουσα τότε τὴν Ἀφροδίτην· ἄλλοτε ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς ἔφερε φαρέτρην καὶ βέλη καὶ ἐκράτει ἐν χειρὶ τόξον, ὁμοιάζουσα τότε τὴν Ἀρτεμιν.

Καὶ τοὶ δὲ εἶχεν ἐν τῷ οἴκῳ τῆς λαμπρὰ πρὸς μύμησιν παραδείγματα, δὲν ἐμιμήθη οὔτε τὴν τοῦ συζύγου τῆς φρόνησιν, οὔτε τὴν ἀρετὴν τοῦ πατρὸς τῆς. Ἀπεναντίας ἠγωνίζετο νὰ ὑπερβῇ τὴν μητέρα τῆς. Ἐνόμιζες ὅτι ἡ γενήσασα αὐτὴν τῇ μετέδωκε σὺν τῇ ζωῇ καὶ τὴν ἀνθηκότητα. Τοῦτο δὲ δὲν τῇ κατηγόρησέ ποτε ἡ Ρώμη, ἥτις δὲν ἐσυνείθιζε νὰ σχολιάζῃ τὰ διαθήματά τῆς· τὸ μεγαλείον αὐτῆς καὶ ἡ ἰσχύς τῆς ἦσαν ἀσπίδες καλύπτουσαι τὰ ἐλαττώματά τῆς καὶ καθυραίνουσαι τὰς ἀσχημίας τῆς.

Ἐκαστος μετὰ θαυμασμοῦ παρετήρει, ὅτι ἡ σύζυγος αὐτοκράτορος φιλοσόφου παραξέτριπετο, χωρὶς ὁ σύζυγός τῆς νὰ σκέπτηται πῶς νὰ περιορίσῃ αὐτήν. Ἄλλ' ὁ αὐτοκράτωρ εἰς τὰς γενομένας αὐτῷ παρατηρήσεις, ἀπήντα ὅτι τῷ ὄντι ἡ σύζυγός του ἦτο κακῆς διαγωγῆς, ἀλλ' ὅτι τοῦτο οὐδὲν προ-

σέβαλλε, διότι ἡ τιμὴ εἶναι προσωπικὴ καὶ ἀφορᾷ μόνον εἰς τὸ ἐγὼ· ἐπομένως ὁ ἀτιμος δὲν ἀτιμάζει· ἄλλον ἢ ἑαυτὸν μόνον.

Προσέθετο δὲ, ὅτι τὴν γυναῖκα αὐτὴν λαβῶν ὡς σύζυγον παρὰ τοῦ πατρὸς τῆς, ἔλαβε καὶ ὡς προῖκα τὴν αὐτοκρατορίαν καὶ ὅτι δὲν ἠδύνατο ν' ἀποπέμψῃ αὐτήν, χωρὶς νὰ παραιτηθῇ καὶ τῆς προῖκος (α). Διότι, ἔλεγεν, ἀφοῦ ἐκείνη δὲν ἀπηγόρευεν αὐτῷ νὰ κάθηται ἐπὶ τοῦ θρόνου, θὰ ἦτο ἄδικον ἀν' αὐτὸς ἀπέτρεπεν αὐτήν ἀπὸ τοῦ νὰ ζῆ ὡς ἐβούλετο. Μόνον οἱ ἀνάητοι, προσέθετε, φρονοῦσιν ὅτι ὁ ἔρωσ ἐστὶν ἀδιαχώριστος ἀπὸ τῆς ζηλοτυπίας· μόνον οἱ τοιοῦτοι φοβοῦνται μὴ τις ἀρπάσῃ αὐτοῖς τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας των. Ἄλλ' ὁ σοφός, ὅστις ἔχει ψυχὴν ἐρρωμένην, ἀγαπᾷ διὰ νοῦς διαυγοῦς καὶ γαληνίου καὶ διὰ καρδίας ἡσύχου καὶ εἰρηνικῆς, ἀγαπῶν δὲ, δὲν ὑποφέρει, δὲν συλλαμβάνει ὑπονοίας, δὲν στενοχωρεῖται· ἀγαπᾷ δι' ἔρωτος ἀγνοῦ καὶ γενναίου, ἄνευ ἐμπαισίας· ποθεῖ δὲ ὅπως τὸ παρ' αὐτοῦ ἀγαπώμενον ἀντικείμενον, ἀγαπάται παρ' ὅλων ὁμοίως.

Οἱ φιλόσοφοι, εἰσὶ τῇ ἀληθείᾳ κάλλιστοι ἄνθρωποι, ἀλλ' ἐγὼ τοὺς κατηγορῶ μόνον διότι πολλάκις, ὅπως ὑποστηρίζωσι τὰς παραδόξους ἰδέας των, ἔχουσι πάντοτε πρόχειρα σοφίσματα τινά, τὰ ὅποια τολμῶσι νὰ ἀποκαλῶσι συλλογισμούς. Λέγουσιν ἅπαξ ἀνοησίαν τινὰ καὶ εἶτα, ὅπως ὑποστηρίζωσιν αὐτήν, παρατάσσουσι μυρίας ἄλλας.

Ὅπως δὴποτε, ἡ αὐτοκράτειρα ἐξηκολούθει καταχωμένη τῆς ἀνεκτικότητος τοῦ φιλοσόφου συζύγου τῆς.

Ἐν εὐρεὶ ἀμφιθεάτρῳ, κτισθέντι ὑπὸ τοῦ Οὐεσπασιανοῦ καὶ Τίτου, οὐτινος τὰ ἐρείπια

(α) Ἡδὲ Καπιτωλῖον ἐν Βίῳ Μάρκου Ἀντωνίου, Κεφ. 10'. ἔνθα φαίνεται, ὅτι ἐν Ρώμῃ ὑπῆρχε ποτὲ καθιδρυμένη ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ ἀτιμία τῆς γυναίκος δὲν ἀντανάγκη ἐπὶ τοῦ συζύγου τῆς.

μόνον σώζονται, ἡ Ρώμη παρεῖχε θέαμα αἰματηρὸν καὶ σκληρότατον, ὅπως διαθρέψῃ δι' αὐτοῦ τὸ θηριώδες πνεῦμα τοῦ λαοῦ τῆς, τὴν μονομαχίαν. Ἐκεῖ συνέρρεον αἱ κυρίαὶ καὶ αἱ νεάνιδες τῆς Ρώμης, ὅπως θαυμασθῶσι καὶ ὅπως κατακτῆσωσι τὰς καρδίας τῶν ἀνδρῶν. Πᾶσα ἡ φιλοδοξία τῶν γυναικῶν τούτων συνίστατο εἰς τὸ νὰ φανῶσιν ὠραιότερα τῶν ἄλλων. Ἡ Φαυστίνα διέπρεπε καὶ ὑπερεῖχε μεταξὺ αὐτῶν ὡς ὁ ἥλιος ἐν μέσῳ τῶν ἄλλων ἀστέρων. Πάντες εἶχον τὸ βλέμμα πρὸς αὐτὴν ἐστραμμένον, ἐνῶ ἐκείνη ὑπερηφάνως ἔκαθητο ἐφ' ὑψηλοῦ, ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ἀκολουθίας.

Πρὸ μικροῦ ἔτι αἱ Ρωμαῖαι ἀπετροπιάζοντο τοὺς Ἡγεμόνας καὶ τὰς Ἡγεμονίδας ὡς καὶ πάντα ἐπὶ θρόνου καθήμενον. Εἶτα ὅμως τὴν Πομπηίαν, τὴν Ἀγριππίαν καὶ τὴν Μεσσαλίαν παρηκολούθουν δουλικῶς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ. Τὴν Φαυστίαν ἰδοὺ νῦν λατρεῖται ἡ Ρώμη πᾶσα καὶ ἀποκαλεῖ αὐτὴν εὐδαιμονίαν τῆς!

Ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ ἐκείνῳ τελεῖται μονομαχία. Ὁ εἰς τῶν μονομάχων, ὁ Κουαδράτος, παρουσιάσθη κραδαίνων τοὺς βραχίονας καὶ χειροκροτούμενος. Ἔστρεψε περὶ ἑαυτὸν βλοσυρὸν τὸ ὄμμα, καὶ ἐξέθηκε τὰ γυμνά καὶ νευρώδη του μέλη εἰς τὴν κοινὴν θέαν. Καὶ μόνον νὰ τὸν βλέπῃ τις ἠσθάνετο φόβον. Ἐφαίνετο ἀπαράλλακτος Ἡρακλῆς! Ἴδου προσέρχεται καὶ ὁ ἀντίπαλος αὐτοῦ, ὁ Μιρμιλλῶν, ὅστις ἀκλόνητος καὶ σταθερὸς τὸν προσβλέπει. Ἡ μάχη ἄρχεται ταχέως. Οἱ θεαταὶ δὲν ἀποσπῶσι τὰ βλέμματα ἀπ' αὐτῶν· ἡ καρδία πάντων τρέμει, καὶ τὸ δέος ἀναμίγνυται τῇ βαρβάρῳ ἀπολαύσει τῆς θέας ἐκείνης. Ἀμφότεροι κρατοῦσιν ἀσπίδα καὶ φέρουσι κράνος ἐν τῇ κεφαλῇ. Τὸ λοιπὸν τοῦ σώματός των εἶναι γυμνόν. Ταχὺς προχωρεῖ, ἐπιπίπτει, ὑποχωρεῖ, σταματᾷ ὅτε μὲν ὁ εἷς, ὅτε δ' ὁ ἕτερος τῶν μαχητῶν ἀπληπι-

σμένοι καὶ σκληροὶ διαξιφισμοὶ ἐν εἶδει θυέλλης ἐπιπίπτουσι, καὶ ἠχοῦσιν οἱ θυροὶ καὶ τὰ κράνη, ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν μονομάχων τοξεύουσι σπινθήρας ὀργῆς καὶ λύσσης.

Καὶ ἰδοὺ ὁ Μιρμιλλῶν καταφέρει δεινότατον σπαθισμόν. Ἀλλοίμονον δι' αὐτὸν ἐὰν ἀποτύχῃ! ὁ Κουαδράτος ἀντιτάσσει τὴν ἀσπίδα· ἐπιδεξιῶς δὲ πλησιάζει αὐτὸν καὶ βυθίζει βαθέως τὸ φάσγανον εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀντιπάλου, θέτων οὕτω τέρμα εἰς τὴν συμπλοκὴν. Ὁ Μιρμιλλῶν πίπτει, ὁ δὲ Κουαδράτος θηριωδῶς λακτίζει τὴν κεφαλὴν του. Ὑψώνει ἔπειτα τὸ αἱματόφυρτον ξίφος του καὶ δεικνύων τὸ πτώμα τοῦ ἀντιπάλου του ἐκτάδην κείμενον τῇ αὐτοκρατείρῃ, ἀφιεροῖ αὐτῇ τὸ θυμὸν του. Τότε οἱ ἀπειροπληθεῖς θεαταὶ χειροκροτοῦσι τὸν νικητὴν, ἐνῶ οὗτος ἀπέρχεται ὑποκλίνων καὶ εὐχαριστῶν αὐτοῖς.

Ἡ Φαυστίνα ὑπομειδιῶσα στέφει τὸ βλέμμα πρὸς τὴν εὐρωστον μονομάχον καὶ εὐρίσκει αὐτὸν τόσῳ ὠραῖον, ὥστε ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἠράσθη αὐτοῦ.

Ἡ ἠράκλειος ρώμη αὐτοῦ, αἱ θαρραλέαι κινήσεις του, τὸ θηριώδες του ὄφρος, ἐφείλκυσαν τὴν καρδίαν τῆς αὐτοκρατειρας. Ἐμήνυσε λοιπὸν αὐτῷ πάραυτα νὰ προσέλθῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα. Οὗτος δὲν ὤκνησε νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν.

Ἐκτοτε ἡ σύζυγος τοῦ Αὐρηλίου ἐφαίνετο συνεχῶς διερχομένη τὰς ὁδοὺς τῆς Ρώμης ἐφ' ἀμάξης μετ' ὁν ἐραστὴν αὐτῆς Κουαδράτον εἰς τὸ πλευρὸν, πλήρη ἀρωμάτων ἔχουσα τὴν ἐσθῆτα καὶ τὴν κόμην. Ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ διαβάσει αὐτῶν, ἔκλινε καὶ προσεκύνει αὐτοὺς ταπεινῶς.

Ἄλλοτε ἡ αὐστηρῶν ἠθῶν σύζυγος τοῦ Κολλατίνου, μὴ θέλουσα νὰ φανῇ ἔνοχος ἐγκλήματος, ὅπερ ἄλλος διέπραξεν, κτύποκτύπησεν. Ἄλλος τις, ὅπως ἐκδικήσῃ τὴν προσβληθεῖσαν τιμὴν του, ἐφόνευσε τὴν ἰδίαν

του θυγατέρα· ἕτερος ἔθαψε ζῶσαν νεάνιδα ἐπὶ τῇ ἀπλῇ ὑπονοίᾳ τῆς ἀτιμίας της. Ἄλλὰ τότε ὁ τῆς ἐλευθερίας ἔρωσ δὲν εἶχεν ἔτι σθεσθῆ εἰς τὰς καρδίας τῶν Ρωμαίων. Ἐπειτα ὅμως τοῦ χρόνου ἐκείνου διεδέχθησαν καιροὶ διαφθορᾶς καὶ ἀτιμίας, καθ' οὓς τοιαῦται ἰδέαι ἐθεωροῦντο γελοῖαι καὶ ταπειναί. Τῶν ἐνδόξων δὲ χρόνων μόνη ἡ ἀνάμνησις, καὶ αὕτη ψυχᾶ, ἐναπέμεινε, διότι ἐν ἐποχῇ δουλείας ἀνόητον εἶναι τὸ νὰ ζητῆ τις ἢ ν' ἀπαιτῆ ἀρετὴν. (ἀκολουθεῖ.)

ΟΙ ΤΑΦΟΙ ΤΩΝ ΦΑΡΩ

ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ.

Ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Στρατάρ-Μάρμونت, τοῦ ἐπιγραφομένου «Περιήγησις εἰς Αἴγυπτον», μεταφέρομεν τὰ ἔξῃς περὶ τῶν τάφων τῶν Βασιλέων τῆς Αἰγύπτου ἐν Θήβαις.

..... Μετέβημεν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν τάφων τῶν Βασιλέων εἰς τὴν κοιλάδα Μπιμπάν-ἐλ-Μολούκ, ἐν ἣ ὑπάρχουσιν οἱ τάφοι τῶν Φαραῶ τῆς III. IO. καὶ K'. δυναστείας.

Ἡ κοιλάς αὕτη κεῖται ἀκριβῶς ὀπισθεν τοῦ εἰς τὰ μέγαρα, περὶ ὧν ἐλάλησα, πλησιεστέρου τῶν ὀρέων βραχίονος. Εἰς τὸ ἀνώτατον μέρος ἡ κοιλάς κλείεται καὶ μένει οὕτως εἰπεῖν ἀπομεμονωμένη. Ἡ εἴσοδος αὐτῆς εἶναι ἔργον ἀνθρώπινον. Ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου φαίνονται αἱ εἰσοδοὶ τῶν ὑπογείων καὶ ἀναγνωρίζονται τὰ διάφορα σημεῖα τῆς λαξεύσεως τῶν βράχων πρὸς κατασκευὴν τῶν βασιλικῶν τάφων.

Εἴκοσι καὶ τέσσαρες εἰσὶν οὗτοι, ὧν τινὰς ἐπεσκέφθημεν. Εἶναι ἔργα μεγαλοπρεπῆ καὶ θαυμάσια, συνδεόμενα μὲ ἰδέας μεγάλας καὶ ὑψηλάς. Κλίμακες ἐκ 40, 50 ἢ 60 βαθμίδων, κανονικῶς ἀποκλίνουσαι, ἄγουσι πρὸς

τὸ κατώτερον μέρος. Ἐκεῖ ὑπάρχουσιν ἀνάμικτα δωμάτια μὲ ἱερογλυφικὰς ζωγραφίας καὶ ἀνάγλυφα ἐξαισίου τέχνης. Ἄμα τις ὑπερβῆ ἀπλὴν τινα ἄνοδον, ἣτις ἔχει ἀνεπίσθητον ἀνωφέρειαν, φθάνει εἰς τὴν ἐπιτάφιον αἴθουσαν, ἣτις ἐνίοτε εἶναι ἐπίχρυσος καὶ ἔχει ὕψος 30 ποδῶν μὲ ἀνάλογον μῆκος καὶ εὖρος.

Τὸν τάφον ἐκάστου βασιλέως ἤρχοντο κατασκευάζοντες τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναβάσεώς του· ἐξηκολούθει δ' ἡ ἐργασία μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ θανάτου του· διὰ τοῦτο οἱ τοῖχοι εἰσὶν ὠραῖσμένοι διὰ σχεδιογραφημάτων ἀχρῶν· διότι μόνον ὅταν οἱ βασιλεῖς ἀπέθνησκον καὶ ἐνεταφιάζοντο, ἔπαυον οἱ τεχνῖται τὰς ἐργασίας· διὰ τὸν λόγον τοῦτον πάντοτε σχεδὸν τὸ τελευταῖον δωμάτιον εἶναι ἀτελές. Τούτου ἕνεκα δύναται ὁ περιηγητὴς ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ ὑπολογίσῃ τὴν διάρκειαν τῆς βασιλείας ἐκάστου, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δωματίων τῶν ἀποτελούντων τὸ μνημεῖον καὶ ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῆς συμπληρώσεως τῶν ἐν αὐτῷ ἐργασιῶν. Ἐν τοῖς ἄλλοις δωματίοις εὐρίσκονται τὰ σύμβολα τοῦ χρόνου καὶ ἡ διαδοχὴ τῶν ὠρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ· εἶτα ἡ δίκη τῶν ψυχῶν, ἡ τιμωρία ἢ ἡ ἀμοιβή, ἣτις ἐπερὺλάθη αὐταῖς, ἢ μετεμψύχωσις καὶ ἡ σκηνὴ τῶν Ἡλυσίων πεδίων, ἔνθα αἱ ψυχαὶ τῶν ἀγαθῶν λούονται ἐν τῷ θεῷ Νεῖλω.

Κατ' ἀντίθεσιν διακρίνονται αἱ ἐνοχοὶ ψυχαὶ ὑφιστάμεναι τιμωρίας ὑπενθυμιζούσας τὰ ἐγκλήματά των. Θέματά τινα συμβολικὰ, εἰλημένα ἐκ τῆς Αἰγυπτιακῆς μυθολογίας, διαπραγματεύονται, ὡς καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἀστρονομικὰ ἢ ἀστρολογικὰ, διότι ἡ ἀστρολογία ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς ἀμαθείας, αἰετοποτε συνωδεύετο ὑπὸ τῆς μελέτης τῶν ἀστρον.

Ἐπὶ τέλους τελευταῖα εἰκὼν τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ ἦν προωρισμένον νὰ δικάζῃ

ἐπὶ τῆς γῆς τοὺς βασιλεῖς μετὰ τὴν θανάτων, παριστᾷ τὸν βασιλέα ἐνώπιον τῶν θείων αὐτοῦ δικαστῶν, (οἵτινες ἀνέρχονται εἰς τεσσαράκοντα δύο), καὶ τοὺς συνηγόρους τοῦ βασιλέως ἀπαντῶντας εἰς τὰς ἀπευθυνόμενας αὐτοῖς ἐρωτήσεις.

Ἦτο λαμπρὰ καὶ ὠραία ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ὑπομνησασθῶσι τοῖς μονάρχεις, τὸσῶ ὑψηλότερον τοῖς ἀνθρώποις καθημένοις, ὅτι καὶ αὐτοὶ ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀνθρωπίνους νόμους, ὅπως οὕτως ἀναγκάζωσιν αὐτοὺς νὰ σκέπτονται ἐπὶ τῶν πράξεων των, ὑποδηλοῦντες αὐτοῖς ὅτι οἱ μεταγενέστεροι θέλουσιν ἐπαινεῖσαι ἢ καταραστῆ τὴν μνήμην των.

Ὁ μᾶλλον διατηρούμενος καὶ ἀκέραιος τάφος, οὕτινος αἱ ζωγραφίαι ζωηρότεροι διετηρήθησαν, ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Μπελτσόνη. Εἶναι δὲ ὁ τοῦ Ραμσή Ε'. Ὑπέστη ὅμως καὶ οὗτος βλάβας τινὰς ὑπὸ τῶν περιηγητῶν, ἀφελόντων ζωγραφίας. Καὶ αὐτὸς ὁ Σαρπολιὼν ἐμιμήθη τὸ παράδειγμα των. Τοιαύτη ἱεροσυλία δὲν θὰ ἐπαναληφθῆ πλέον, χάρις εἰς τὰ αὐστηρὰ μέτρα, ἅτινα ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις ἔλαβε πρὸς τοῦτο.

Ὁ τάφος τοῦ Ραμσή Μεϊαμου, ἀρχηγοῦ τῆς IO. δυναστείας καὶ τετάρτου διαδόχου τοῦ Σεσώστριδος, ἔχει ἀξιοσημείωτον διαφορὰν. Αἱ ζωγραφίαι ἐκτῶ δωματίων, τοποθετημένων ἐκατέρωθεν στοᾶς τινος τῆς εἰσόδου, παριστῶσι τὸν πολιτικὸν βίον. Ἐκαστον δὲ αὐτῶν παριστᾷ μίαν τῶν σπουδαιότερων τεχνῶν. Ἐν ἐνὶ αὐτῶν φαίνονται χωρικοὶ καλλιεργούντες τὴν γῆν καὶ σπείροντες δι' ἐργαλείων, ὧν χρῆσις γίνεται καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας μας. Ἐν ἑτέρῳ κόπτεται καὶ συλλέγεται θερσιμός. Ἐν τρίτῳ ταξειδεύουσι πλοῖα. Ἐν τετάρτῳ παριστάνεται ἡ μαγειρικὴ τῶν Αἰγυπτίων. Ἐν τῷ πέμπτῳ ὑπάρχουσι σχέδια τῶν τότε ἐν χρήσει ἐπίπλων. Ἐν τῷ ἕκτῳ ὅπλα παντὸς εἴδους. Ἐν τῷ ἑβδόμῳ μουσικὰ ὄργανα. Ἐν τῷ ὄγδῳ τέ-

λος παρίσταται συμβολικῶς τὸ Αἰγυπτιακὸν ἔτος καὶ ἡ εἰς ἕκαστον μῆνα ἀντιστοιχοῦσα ἐσοδεία.

Ὁ τοῦ μεγάλου Σεσώστριδος τάφος εἶναι ὁ τρίτος ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῆς κοιλάδος. Ἐπειδὴ δὲ κατεκαλύφθη ὑπὸ τῶν λίθων καὶ χωμάτων τῶν ὑπὸ τῶν ὑδάτων παρασυρομένων, πλείστη ὄση ἐργασία ἀπαιτεῖται πρὸς ἀνασκαφὴν τῶν δωματίων, ἅτινα ἀποτελοῦσιν αὐτόν. Παρὰ τὸν τάφον τοῦ Σεσώστριδος κεῖται ὁ τάφος τοῦ υἱοῦ του.

Ὅπως τις σχηματίσῃ ἰδέαν τῆς θαυμασίας ταύτης νεκροπόλεως, πρέπει ν' ἀναγνώσῃ τὰς ἐπιστολάς τοῦ Σαρπολιὼν, αἵτινες περιέχουσι μετάφρασιν τῶν ἱερογλυφικῶν, ἀπερ καλύπτουσι τοὺς τοίχους τῶν τάφων καὶ παρέχουσι πολυτίμους πληροφορίας περὶ τῶν ἰδεῶν καὶ συνθηῶν τῶν Αἰγυπτίων. Αἱ διηγήσεις τοῦ συγγραφέως τούτου ἐμψυχούσιν οὕτως εἰπεῖν τὰ μνημεῖα ταῦτα τοῦ θανάτου, ἀφ' ὧν διήλθον πλέον τῶν τεσσαράκοντα αἰώνων.

Ἡ τῶν τάφων τούτων πολυτέλεια κινεῖ τὸν θαυμασμόν. Ἐζητήθη δὲ νὰ γνωσθῆ ἡ αἰτία τῆς τοιαύτης μεγαλοπρεπείας. Ἐν ταῖς πυραμίσι διαφαίνεται τοῦλάχιστον ἡ ὑπαρξίς μιᾶς ἐλπίδος. Εἰς ἰσχυρὸς βασιλεὺς ἀνεγείρων πυραμίδα, ἠθέλησε νὰ προσυλάξῃ τὸ ἴδιον σῶμα ἀπὸ πάσης βεβηλώσεως· ἠθέλησε νὰ τηρήσῃ αὐτὸ ἄθικτον μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἡ θρησκεία ὑπισχεῖτο τὴν εἰς τὴν ζωὴν ἐπάνοδον, τὴν ἀνάστασιν. Ἄλλ' ἐνταῦθα δὲν βλέπει τις ἄσυλον κατὰ τῆς ἱεροσυλίας, δὲν βλέπει τις ἐλπίδα μέλλοντος, εἰμὴ ἀπλῶς οἰκοδόμημα ὑπερφηφάνειας, πρὸς ὃ συνδέονται ἰδέαι ὑψηλαὶ ἠθικῆς, δικαιοσύνης, τιμωρίας καὶ ἀμοιβῆς.

Ὅταν λαλῶμεν περὶ Φαραῶ, καὶ ἰδίως Φαραῶ τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἐποχῆς, δὲν πρέπει ἡ ἰδέα ἡμῶν νὰ περιορίζεται ἐντὸς μόνης τῆς Αἰγύπτου, ἥτοι χώρας, ἢ ἐν πλῆ-

θυσμός μόλις ἀνήρχετο εἰς 6 ἢ 8 ἑκατομμύρια ψυχῶν. Τοὺς Φαραῶν πρέπει νὰ ὑπολαμβάνωμεν ὡς κυρίους τοῦ τότε γνωστοῦ κόσμου. Ὁ Σέσωστρις ἦτο κύριος μεγάλου μέρους τῆς Ἀσίας, τῆς Συρίας, τῆς Περσίας, τοῦ Βασιλείου τῆς Βαβυλώνας, καὶ τοῦ τῆς Νινευῆ. Ἰδρυσεν ἀποικίας Αἰγυπτιακὰς ἐν Κρυκάσῳ καὶ ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Φάσιος. Ἡ Νουβία, ἡ Σενναρ καὶ ἡ Ἀβυσσινία ἀνήκον αὐτῷ, οἱ δὲ λαοὶ τῆς Ἀρχίας ὑπετάσσοντο εἰς τοὺς νόμους του. Αἱ ἐν Ἀσίᾳ κτήσεις τοῦ διήνοιγον αὐτῷ τακτικὸν μετὰ τῶν Ἰνδιῶν ἐμπόριον. Τὰ κράτη του ἀπετελοῦντο ὡς ἐκ τούτου ἐκ χωρῶν πλουσιωτάτων, καὶ οἱ θησαυροὶ ἀπαξάπαντος τοῦ κόσμου συνέρροντο εἰς Αἴγυπτον, ὅπως συντηρήσωσι τὸ μεγαλεῖον ἐκεῖνο, οὐ τις τὰ λείψανα κινουσι τὸν ἡμέτερον θαυμασμὸν καὶ νῦν ἔτι.

Θεωροῦντες λοιπὸν τὴν Αἴγυπτον μόνον ὡς κέντρον καὶ καρδίαν μεγάλης Αὐτοκρατορίας, δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἰδέαν, ἣτις ἀνήγειρε τοιαῦτα μεγαλοπρεπῆ οἰκοδομήματα.

Κατὰ διαφόρους τῆς ἱστορίας ἐποχὰς βλέπομεν χώρας τινὰς ἀνεληθούσας εἰς σπουδαιότητα πολὺ ἀνωτέραν ἐκεῖνης, ἣν οἱ πληθυσμοὶ τῶν ὑπισχοῦντο, καὶ δεσποσάσας ἐθνῶν, ὧν ὁ ἀνώτερος πληθυσμὸς ἐφαίνετο προωρισμένος νὰ ἄρξῃ μᾶλλον αὐτῶν. Τοῦτο συνέβη διότι τὰ φῶτα καὶ ὁ πολιτισμὸς εἰσι σπουδαιότατα τῆς ἰσχύος στοιχεῖα· αἱ δὲ τέχναι καὶ ἐπιστῆμαι καθιστῶσι τοὺς κατόχους αὐτῶν δεκάκις ἰσχυροτέρους τῶν στερουμένων αὐτῶν.

Ἡ Καρθαγένη ὑπῆρξε κυρία ἀπάσης σχεδὸν τῆς Σικελίας καὶ μεγάλου μέρους τῆς Ἰσπανίας. Ἡ Ρώμη ἐκυρίευσεν τὸν κόσμον. Κατὰ τὸν μεσαίωνα ἡ Βενετία καὶ ἡ Γένουα ἐξῆπλωσαν τὰς ἐκυτῶν κτήσεις ἐπὶ εὐρυτάτων χωρῶν. Ἡ Πορτογαλλία καθεῖξε μέρος τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Οὕτως οἱ

Αἰγύπτιοι, οἵτινες ὑπερεῖχον κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν πάντων τῶν ἄλλων λαῶν τῆς ἀρχαιότητος, ἔπαιξαν σπουδαιότατον μέρος.

Συνετέλει δὲ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῶν τῶν ἐκτάκτως γόνιμον τοῦ ἐδάφους, ὅπερ παρεῖχεν αὐτοῖς ἰκανὸν πλοῦτον· ἡ γεωγραφικὴ τῆς χώρας θέσις, ἣτις διευκόλυνε τὴν μετὰ πικρῶν τῶν χωρῶν συγκοινωνίαν· ἡ ἰσχυρὰ κυβέρνησις τῶν, ἣτις συνέκειτο ἐκ μεγάλων ἀνδρῶν. Αἱ ιδιότητες αὗται φυσικὸν ἦτο νὰ διευκολύνωσι κατακτήσεις, αἵτινες διὰ τοῦ πλοῦτου τῶν ἐπῆρκον εἰς τὴν ἀνάγεισιν τῶν οἰκοδομῶν ἐκεῖνων, τῶν μεγάρων, τῶν ναῶν, οἵτινες σήμερον κινουσι τὸν θαυμασμὸν μας. Καταληπτότερον δὲ καθίσταται τὸ πρᾶγμα, ὅταν ἀνυπολόγηται ὅτι τὰ ἔργα ταῦτα ἀνέρχονται εἰς ἐποχὴν προγενεστέρην τοῦ ἑλληνικοῦ καὶ ἀσιατικοῦ πολιτισμοῦ· καθὼς ἀφ' ἧς αἱ χώραι αὗται κατέλαβον τὴν πρώτην μεταξὺ τῶν ἐθνῶν θέσιν, ἡ Αἴγυπτος ἀπώλεσε τὴν ἑαυτῆς ὑπεροχὴν, τὸ σκῆπτρον αὐτῆς συνετρίβη, καὶ δὲν ἔζησε πλέον ἢ δι' ἑαυτὴν καὶ μόνην, μέχρις οὐ ἐγένετο λεία τῶν ἄλλων.

ΤΑ ΑΛΕΞΗΤΗΡΙΑ.

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγ. φυλλάδ.)

Τὰ μαγικὰ ποτήρια τὰ ἐξουδετεροῦντα τὸ δηλητήριον ἢ παράγοντα μυρίας εὐαρέστους περιστάσεις· τὰ καθαλιστικὰ κάτοπτρα δι' ὧν βλέπει τις τὰ πνεύματα· ἡ μακαρὰ τῶν Ἀμερικανῶν ἢ μαγικὴ ράβδος, εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ὁποίας ὑπάρχει κοκκοκάρυον πλήρες χαλύκων καὶ ἣτις κατευνάζει τὰς θεύλλας κτλ. κτλ. εἰσὶν εἶδη ἀλεξητηρίων. Ἐπὶ χρόνον πολὺν ἐπιστεῦετο ὅτι ἡ Αἰκατερίνη τῶν Μεδίκων κατεῖχε κάτοπτρον δι' οὗ ἔβλεπε πᾶν εἶτι συνέβαιεν ἐν Γαλλίᾳ. Ὁ μαγικὸς κηρέπτης τῆς περιφήμου ταύτης Φλωρεντινῆς, τῆς τόσω ὑπὸ τῶν Γάλλων συκοφαν-

τηθείσης, οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ ἡ ὀξύνοιά της, ἣτις καθίστα αὐτὴν ὑπερτέραν πάντων τῶν περικυκλούντων αὐτήν.

Μεταξὺ τῶν ἀλεξητηρίων τοῦ μεσαίωνος καταλεκτέον καὶ τὴν ἐνδοξὴν χεῖρα. Ἐπιστεῦετο ὅτι δι' αὐτῆς ἠδύναντο οἱ κλέπται ν' ἀποκοιμήσωσι πάντας τοὺς κατοίκους οἰαδήποτε οἰκίας καὶ οὕτω νὰ ἀφαιρέσωσιν ἀνενόγητοι πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. Τὸ ἀλεξητήριον τοῦτο κατασκευάζετο ἐκ χειρὸς κλέπτου καταδικασθέντος εἰς θάνατον. Ἡ χεῖρ αὕτη ἀφαιρεῖτο τὸ αἷμα πρῶτον, εἶτα ἐραίνετο διὰ πεπέρους καὶ νιτρικοῦ ἄλατος καὶ ἀφίετο εἰς τὸν ἥλιον ἕνα ξηρανθῆ. Λαμπὰς πηγνυμένη ἐπὶ τῆς χειρὸς ταύτης καὶ σχηματιζομένη ἐκ τοῦ λίπους καταδίκου, ἐκ λευκοῦ κηροῦ καὶ ἐκ σησαμοσπόρων, παρήγαγε διὰ τῆς λάμψεώς της νάρκην τοῖς κατοίκους τῶν οἰκιῶν. Ὅποια συρροὴ φρικῶδων ἀνοησιῶν!

Ἡ διάκρισις μεταξὺ ἀλεξητηρίων τῶν ἀρχαίων, τῶν αἰρεσιάρχων καὶ τοῦ μεσαιωνος εἶναι καθ' ἑαυτὴν οὐσιαστικὴ, ἀλλ' ἡ δεισιδαιμονία συνέχυσεν ἀείποτε εἰς μίαν τὰς διαφόρους ἀνοησίας. Διὰ τοῦτο τινὲς διακρίνουσι τρία εἶδη ἀλεξητηρίων χωριστά. Τὰ πρῶτα, λέγουσιν, εἰσὶ τὰ ἀστρονομικὰ, ἅτινα διακρίνονται εὐκόλως ἐκ τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ ἀστερισμῶν, τῶν ἐπ' αὐτῶν γεγλυμμένων ἢ κεχαραγμένων, καὶ πολλάκις συνοδευμένων ὑπὸ χαρακτῆρων ἀκαταλήπτων. Τινὰ τῶν ἀστρονομικῶν τούτων σημείων καὶ συμβόλων, ἰδίως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, ὑπάρχουσι προσέτι καὶ ἐπὶ πολλῶν ἀλεξητηρίων τῶν Βασιλειανῶν καὶ Γνωστικῶν.

Τὰ δευτέρω εἰσὶ τὰ μαγικὰ ἀλεξητήρια, ἅπερ φέρουσιν εἰκόνας καὶ σχήματα παράδοξα, λέξεις καὶ ἐπιγραφὰς δεισιδαίμονας, ὀνόματα ἀγγέλων, πνευμάτων, κτλ. Ταῦτα ἦσαν πάγκοινα κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Τέλος εἰσὶ τὰ μικτὰ ἀλεξητήρια, ἐφ' ὧν εἰσὶ γεγλυμμένα ἢ κεχαραγμένα οὐράνια σώματα καὶ συνάμα λέξεις βαρβαρικαὶ καὶ ἐμβλήματα δεισιδαίμονα. Μέγα μέρος τῶν ἀλεξητηρίων ἢ περιάπτων ἀνήκουσιν εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην τάξιν, φέρουσι δὲ πολλάκις συμπεπλεγμένα οὐράνια σώματα καὶ σημεῖα θρησκευτικὰ, μαγικὰ ἢ ἄλλα.

Οἱ Μωαμεθανικοὶ λαοὶ ἐν γένει, γράφει ὁ Ραμπόλδης, ἀγαπῶσι τὰς προρρήσεις καὶ προφητείας τῶν ἀστρολόγων. Ἐν Ἀφρικῇ ἰδίως φέρουσι διηνεκῶς οἱ κάτοικοι ἀλεξητήρια, ἅπερ καλοῦσι *sāgi*. Θέτουσι δὲ αὐτὰ ἐν τῶς θηκῶν, ἀποτελουμένων ἐκ κέρατος προβάτου. Τὰ *σιφι* ταῦτα συνίστανται ἐκ στίχων τινῶν τοῦ Κορνίου, ἅπερ οἱ Δερβίσαι καὶ οἱ Σέχαι τῶν τεμενῶν γράφουσιν ἐπὶ μικρῶν τεμαχίων χαρτοῦ καὶ πωλῶσι τοῖς ἰδιώταις, οἵτινες πιστεύουσιν ὅτι ταῦτα ἔχουσι θαυμασίαν δυνάμιν. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι φέροντες αὐτὰ, ὅπως προφυλάσσονται ἀπὸ τῶν δηγμάτων τῶν ὄφρων καὶ τῶν κροκοδείλων, περιτυλίσσοντες πολλάκις τὰ *σάφι* διὰ δέρματος τῶν ζώων τούτων, ἅπερ εἶτα προσδένουσιν ὑπεράνω τοῦ ἀστραγάλου τοῦ ποδός των. Ἄλλοι μεταχειρίζονται ταῦτα ἐν καιρῷ πολέμου, πεπεισμένοι ὅτι ἀποσοβοῦσιν αὐτὰ τὰς ἐχθρῆς βολάς. Κυρίως ὅμως τὰ *σάφι* χρησιμεύουσιν αὐτοῖς πρὸς πρόληψιν ἢ θεραπείαν ἀσθενειῶν, ἀποσώθουσιν πείνης καὶ δίψης, καὶ προσέλκυσιν τῆς εὐλογίας τοῦ Οὐρανοῦ. Ὅλιγοὶ εἰσὶν ἐν Ἀφρικῇ οἱ μὴ πιστεύοντες εἰς τὴν δυνάμιν τῶν ἀλεξητηρίων, καὶ τοῦτο διότι θεωροῦσι τὴν τέχνην τοῦ γράφειν ὡς εἶδος μαγείας. Τὴν πίστιν αὐτῶν ἐναποθέτουσιν οὐχὶ εἰς τὰ γράφόμενα, ἀλλ' εἰς τὴν δυνάμιν τοῦ γράφοντος.

Τὰ ἀλεξητήρια, γράφει ὁ Κάρτας, ὧν μέγα ποιοῦνται ἐμπόριον ἐν Ἀφρικῇ οἱ Μαραβῶται, συνίστανται εἰς μυστηριώδεις γραφὰς

τοῖς πᾶσιν ἀκαταλήπτους, ἐξαιρουμένων τῶν ἀγυρτῶν τῶν γραφόντων αὐτάς. Ἐν τῇ αἰνιγματώδη ταύτῃ ἐννοία, ἀποδίδεται ἡ θαυμασία των δυνάμεις. Τὰ ἀλεξήτρια ταῦτα, ἀναλόγως τῆς ἀξίας καθ' ἣν ἠγοράσθησαν, ἔχουσι τὴν δυνάμιν νὰ καθιστῶσιν ἀτρότους τοὺς φέροντας αὐτά, νὰ σταματῶσι τον δρόμον τῆς σφίρας κανονίου, καὶ νὰ ἰῶνται σοβαρὰς ἀσθενείας. Τοσαύτη δὲ εἶναι ἡ πίστις τοῦ λαοῦ εἰς τὰ ἀλεξήτρια, ὥστε ὀλίγοι εἰσὶν οἱ μὴ φέροντες τοιαῦτα ἢ μὴ ὀπλιζόντες δι' αὐτῶν τὸν λαίμῶν τῆς καμῆλου των καὶ τοῦ ἵππου των. Ἀξιοσημείωτον δ' εἶναι, ὅτι αἱ γυναῖκες τῶν Βεδουίνων, καθ' ὑπερβολὴν δεισιδαίμονες, πιστεύουσιν ὅτι πᾶς Εὐρωπαῖος φθάνων εἰς τὰ ἑαυτῶν ἀκουὰ ἢ πεδιά, εἶναι ἰατρὸς κατέχων τὸ δῶρον τοῦ ποιεῖν ἀλεξήτρια πρὸς ἀποσόβησιν ἀσθενειῶν, ἀπομάκρυνσιν τοῦ φθόνου κτλ. Ἀνάγκη λοιπὸν ὁ Εὐρωπαῖος ἐκεῖνος νὰ εὐχαριστήσῃ αὐτάς, γράφων λέξεις τινὰς ἐπὶ τεμαχίου χάρατος ἢ ἄλλης ὕλης, ὑπερ αὐταὶ ἀναρτῶσιν εἰς τὸν λαίμῶν καὶ φυλάσσουσιν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

Δὲν εἶναι δὲ μόνοι οἱ Μωαμεθανοὶ οἱ ἀπόλυτον τρέφοντες εἰς τὰ ἀλεξήτρια πίστιν. Οἱ εἰδωλολάτραι καὶ φετιχισταὶ τῆς Ἀφρικῆς ἐπίσης πιστεύουσιν εἰς αὐτά. Τὰ εἰδωλα μάλιστα τῶν Κάφρων καὶ ἄλλων λαῶν τῆς Ἠπείρου ταύτης, οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν ἢ ἀλεξήτρια ἢ μᾶλλον αἰδέει αὐτῶν συγγέονται ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ λατρεύωσι τὸ ὑλικὸν ἀντικείμενον, εἰς τὸ ἀποδίδουσιν ὑπερανθρώπους ιδιότητας. Ἐάν δὲ ποτε πάθωσιν ἐκ τινος ἀσθενείας, ἢ δυσύχημά τι ἐκσκήψῃ κατ' αὐτῶν, μ' ὄλην τὴν ἀποσοθητικὴν τοῦ ἀλεξήτριου των δυνάμιν, δὲν μειοῦται ἐν ταῖς καρδίαις των ἢ πρὸς τὸ ἀλεξήτριον πίστις, ἀλλ' ἢ εὐθὺν ἐπιρρίπτεται εἰς τοὺς πωλητὰς τοῦ τοιοῦτου ἐμπορεύματος, οἵτινες φρονεῖονται σιληρῶς ἐάν καὶ αὐθις ἐπισκεφθῶσι τὸν τό-

πον, ἐν ᾧ ἐπώλησαν τὰ ἀλεξήτρια.

Ἦθελε καταλάβει ἡμᾶς ὁ χρόνος ἐάν ἐπειρώμεθα νὰ ὑποδείξωμεν πάντα τὰ εἶδη τῶν ἀλεξήτριων ἢ περιάπτων, ὧν χρῆσιν ἐποιῶντο οἱ ἀρχαῖοι, καὶ ἄπερ σήμερον τιμῶσιν οἱ ἄγριοι, ἡμιβάρβαροι ἢ ἄξεστοι λαοὶ, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τινων πεπολιτισμένων. Καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ (οἱ Εὐρωπαῖοι δηλαδὴ), οἵτινες ἐπαιρόμεθα ἐπὶ πολιτισμῶ, ὀλίγην τρέφομεν πίστιν πρὸς τὰ ἀλεξήτρια;

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἰδιοφθία. — Τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἀποκρέω ἐδίδετο μέγα γεῦμα ὑπό τινος πλουσίου ἐν Μασσαλίᾳ.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἐφαίνετο ἔχων ἦθος τεταραγμένον μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐκομίσθη ἐν τῇ τραπέζῃ ὁ ἰχθύς. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἤρξατο δίδων σημεῖα κακοδιαθεσίας. Αἰφνης, ἰδὼν παρεντεθὲν τεμάχιον κρέατος ἐν τῇ τραπέζῃ, ἐξέβηκεν ὀρυγὴν ὁμοίαν ὕλακῇ· ἐρρίφθη κατὰ τοῦ κρέατος, ἤρπασεν αὐτὸ διὰ τῶν ὀδόντων καὶ ἤρξατο τρέχων δρομαίως περὶ τῆς τραπέζης.

Ἐν ἀκαρδί οἱ δαιτημόνες πάντες ἠγέρθησαν.

— Πάσχει ὑδροφοβίαν! ἐφώνησάν τινες.

Καὶ χωρὶς νὰ σκεφθῶσιν ἄλλο τι, ἐτρέπησαν εἰς φυγὴν.

Δυστυχῶς ἡ πενθερὰ τοῦ οἰκοδεσπότη, γραῖα λίαν προκεχωρηκυίας ἡλικίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ σπεύσῃ. Οἱ ἐξεληθόντες, καταληφθέντες ὑπὸ τοῦ φόβου, δὲν παρετήρησαν ὅτι ἡ γραῖα ἔμεινε ἐν τῷ δωματίῳ. Ἐκλείδωσαν λοιπὸν ἐσπευσμένως τὴν θύραν καὶ οὕτως ἡ πενθερὰ ἔμεινε μόνη ἐν τῇ αἰθούσῃ μετὰ τοῦ γαμβροῦ της.

Ἡ σκηνὴ ὑπῆρξε φρικώδης.

Ἡ πενθερὰ ἐκ τοῦ φόβου ἤρυσθη δυνάμει.

καὶ ἐπειράτο νὰ διαφύγῃ τοὺς δηγμοὺς τοῦ γαμβροῦ της, περιορῶμένη τὴν τράπεζαν, ὀχυρομένη δι' ἑδρῶν, πίπτουσα ἐναλλάξ καὶ ἐγειρομένη. Ὁ γαμβρὸς της δὲ τῇ ἐπετίθετο θηριωδῶς γαυγίζων ὡς μολοσσός. Τέλος εἰσῆλθον ἄνθρωποι καὶ κατώρθωσαν νὰ συλλάβωσι τὸν ὑδροφοβικὸν, ὅστις δεθεῖς καὶ ριφθεὶς ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἐξέπνευσε τὴν αὐτὴν ἐκείνην νύκτα.

Οἰκονομία ἀνθρακος. — Ἡ Ἀγγλικὴ ἐφημερίς Spectator ἀναφέρει ὅτι ἡ καλλιτέρα πρακτικὴ ἀνακάλυψις πρὸς ἐξοικονόμησιν ἀνθράκων, εἶναι ἡ ἐξῆς.

Θέτομεν πλάκα σιδηρὰν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος νὰ καῖ ἄνθρακος, ὅστις τότε θὰ καταναλωθῇ κατὰ τὸ ἥμισυ. Τὸ πῦρ τῶν τοιούτων ἀνθράκων εἶναι ζωηρὸν καὶ καθαρὸν, ὁ δὲ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος καπνὸς ἐλαττοῦται κατὰ τὸ ἥμισυ.

Μετογένεσις αἵματος. — Πρὸ τινος νεανίς τις ἐν Νεαπόλει ἔπνεε σχεδὸν τὰ λοισθια ἕνεκα τῆς ροῆς ἀφθόνου αἵματος, συνεπεῖα ἐπελθούσης αἱμορραγίας. Τὴν νεάνιδα ταύτην ἔσωσεν ὁ διάσημος ἰατρὸς Ἰωσήφ Ἀλβίνης, καθηγητὴς τῆς φυσιολογίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς μνησθείσης πόλεως. Ἦνοιξεν οὗτος τὴν ἀρτηρίαν νεαροῦ προβάτου καὶ ἔθηκεν αὐτὴν εἰς συκοινωνίαν μετὰ τὴν φλέβαν τοῦ βραχίονος τῆς νεάνιδος διὰ σωλῆνος ἐκ καουτισοῦ.

Ἡ ἰατρικὴ τῶν Παρισίων ἐφημερὶς ἀνήγγειλε πρὸ πολλοῦ ἕτερον γεγονός οὐχ ἥττον παράδοξον.

Γυνὴ τις ἡλικίας 21 ἐτῶν, ἔπαθεν ἐκ σοβαρᾶς αἱμορραγίας. Ὁ σφιγμὸς αὐτῆς κατέστη λίαν ἀδύνατος. Ἦτο σχεδὸν ψυχρὰ καὶ ἐθεωρεῖτο μᾶλλον ὡς νεκρὰ ἢ ζῶσα, ὁπότεν αἰφνης ἄνθρωπός τις δηλοῖ ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ δώσῃ μέρος τοῦ αἵματός του, ὅπως

τὴν σώσῃ.

Ὁ ἰατρὸς τῆς οἰκίας, Ἀβαλίγκ τοῦνομα, ἰδὼν τὸν ἐπικείμενον κίνδυνον, ἠθέλησε νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς γενναιοφύχου προτάσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, καὶ δὴ πάραυτα μετωχέτευσε εἰς τὰς φλέβας τῆς ἀσθενοῦς τὸ αἷμα αὐτοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου τοῦ δόκτορος Ἀλβίνης. Ἡ γυνὴ ἐκείνη ἐσώθη.

Πρωτοφανὴς ὑπολογισμός. — Εἰς πόσον ὕψος θὰ ἔφθανον τὰ τραπεζογραμμάτια τὰ ἀναγκαιοῦντα ὅπως ἀποτελέσωσι τὸ ποσὸν τῶν πέντε δισεκατομμυρίων, ἄπερ ἡ Γαλλία ἐπλήρωσεν ὡς πολεμικὴν ἀποζημίωσιν τῇ Πρωσσίᾳ;

100 γραμμάτια ἢ 100,000 φρ. ἀποτελοῦσιν ἐν ἑκατοστόμετρον.

1,000 γραμμάτια ἢ 1,000,000 φρ. 10 ἑκατοστόμετρα.

10,000 γραμμάτια ἢ 10,000,000 φρ. 1 μέτρον.

100,000 γραμμάτια ἢ 100 ἑκατομμύρια φρ. 10 μέτρα.

1,000,000 γραμμάτια ἢ 1 δισεκατομμύριον φρ. 100 μέτρα.

Πρὸς συμπλήρωσιν λοιπὸν τῶν 5 δισεκατομμυρίων, ἢ στήλη τῶν γραμματίων θὰ ἔφθανε τὰ 500 μέτρα !!!

Νέα κατὰ τῆς ἀσφυξίας μέθοδος. — Ἐν τινι φύλλῳ τῆς « Βελγικῆς Ἀνεξαρτησίας » περιέχονται τὰ ἐξῆς.

Μέθυσός τις ἔπεσεν ἐν τῇ διώρυγῃ τοῦ Σαρλροὰ ἐν Βρυξέλλαις. Ἐξήχθη δὲ ἐξ αὐτῆς μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ μετὰ πολλὴν ἀργοπορίαν, ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε οὐδεὶς ἠλπίζεν ὅτι ἠδύνατο νὰ σωθῇ ὁ παθὼν. Οὐχ ἥττον ὁμως τῷ ἐπεδαφιλεύθη πᾶσα βοήθεια, ἀλλ' ἄνευ ἀποτελέσματος. Ἐφαίνετο ὁ παθὼν ὡς πτώμα. Μόνος ὁ ἰατρὸς Joux δὲν ἀπηλπίσθη. Με-

τεχειρίσθη πάντα τὰ δραστήρια μέσα ἐπὶ τρεῖς ὄλας ὥρας. Ἐπὶ τέλους μετεχειρίσθη σίδηρον πεπυρακτωμένον. Τὸ δέριμα τοῦ ἀσθενοῦς ἀνέδιδε καπνόν..... ἀλλ' οὗτος ἐποίησε κίνημά τι. Μετὰ 1]4 τῆς ὥρας ὁ ἀσθενὴς ἦτο ἐπὶ ποδὸς καὶ ὑγιέστατος. Ἐπὶ τῇ νεκρανχοστάσει ταύτῃ, σκεπτόμεθα πόσοι ἄρα γε ἀποθνήσκουσι, διότι ἐξαγόμενοι ἐκ τοῦ ὕδατος δὲν νοσηλεύονται ὅπως δεῖ καὶ ὡς ὁ ἰατρός Joux ἐνοσήλευσε σώσας τὸν πελάτην του !

ΤΟ ΠΑΣΧΑ.

Τὸ Πάσχα ἔφθασεν ! Ἰδὲ πῶς ὄλοι συνειθίζονται εἰς τὸν καιρὸν καὶ φέρουσι λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας !
«Χριστὸς ἀνέστη» ψάλλουσιν, ἀδελφικῶς φιλοῦνται, κ' ἔχουσι, λέγεις, τὰς ψυχὰς ἀπὸ κακίαν στεφίρας.

Νομίζεις ὅτι ἀγαθὴν οὔτοι καρδίαν κλείουν Ἐντὸς τοῦ στήθους, καὶ φαίδρως τὸν βίον των περῶσι. Χριστιανοὶ ἀγνότατοι, τὰ πάντα, λέγεις, θόου εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀρετῆς καὶ μόνον μειδιῶσι.

Ἀπάτη !...Δηλητήριον τὸ στόμα των ἐγκαλεῖται. Εἶν' ἡ ψυχὴ των ἄβυσσος, ὁ νοῦς των πνεῦμα φρίκης. Ψευδῶς τὰ ἔνδον τῆς ψυχῆς ἡ ὄψις των δεικνύει, κ' εἶναι τὸ φῶς ἔπερ κρατοῦν τὸ φῶς τῆς ἀμφιλόχης.

Αἶ ! μετ' ὀλίγον θὰ πρῶσθῃ κ' ἐκεῖνο, θὰ ἐκλείψῃ. Θὰ παύσωσιν οἱ ἀσπασμοί, τὸ μέλος τῶν ἁμαρτῶν. Τότε σκοτιὰ γενικὴ τὰς ὄψεις θὰ καλύψῃ, Ἀπαύγασμα τῶν τῆς ψυχῆς μυχίων αἰσθημάτων.

Τότε θὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τ' ἀληθῆς σημεῖον, Ἄφ' ὅπου ἐξετράπησαν οἱ ἄνθρωποι στιγμαίως, κ' ἕκαστος πάλιν θὰ γενῆ, καθὼς τὸ πρῖν, θηρίον, Ὅπερ ὑπνώττων θὰ εὐρῆ ἡ μειδιῶσα ἔως.

Καὶ ὅμως ἔτι θὰ παύθῃ αἰσχρῶς ἡ κωμῆδία.
Ὁ ἀσπασμὸς των ἐν Χριστῷ θὰ ἐξακολουθήσῃ.
Καὶ παύων πρόσωπον Θεοῦ ὁ σκώληξ, ἡ κακία.
Ἔ ! μετ' Ἰούδα ἀσπασμὸν πολλοὺς θὰ ἀπατήσῃ !

Δὲν εἶν' ὁ ἄνθρωπος εἰκὼν τοῦ Πλάστου τῶν αἰθέρων
Δὲν εἶν' αὐτὸς ὁμοίωμα Θεοῦ ἀγαθοσύνης,
Ἄλλ' εἶναι γέννημα νυκτὸς καὶ πλάσμα τῶν Νερτέρων,
Καὶ εἶν' ἐχθρὸς ἀμελιτικός τιμῆς, δικαιοσύνης !

Τὴν νύκτα συλλαμβάνεται καὶ τῆς νυκτὸς τὸ χεῖμα
Ἡ ἀπαισία του ψυχῇ πιστῶς ἐξεικονίζει.
Γεννᾶται καὶ μειδίωμα δὲν φέροι εἰς τὸ στόμα.
Νὰ βλάβῃ μὴ δυνάμενος ἀμέσως, κλαυθμυρίζει !

Γελᾷ ! ἀλλ' ἔπειτα γελᾷ, ὅπῃταν ἄλλους βλάβῃ.
Γελᾷ, ἀλλ' ὅταν ἀνδρωθῇ καὶ θέλῃ ν' ἀπατήσῃ,
Ὅπῃταν καταστρεπτικὰς πυρκαϊὰς ἀνάψῃ,
Ἡ ὅταν δηλητήριον, χολὴν πολλοὺς ποτίσῃ.

Ἔ ! εἶν' ὁ ἄνθρωπος εἰκὼν τῆς μαύρης ἀτιμίας.
Εἶναι γαλκίον φοβερὸν ἀδικιῶν μεγάλων,
Εἶναι τῶν φόνων ἡ πηγὴ καὶ τῆς συκοφαντίας,
Καὶ εἶναι ἕκαστος θνητὸς ἡ ἀρνησις τῶν ἄλλων.

Ἔσο μισάνθρωπος ! μακρὰν, μακρὰν ἀπὸ θηρία!
Ἔχε μικρὸν κυνᾶριον ἂν σύντροφον ποθήσῃς.
Εἰς τὸ κυνᾶριον αὐτὸ θὰ κατοικεῖ καρδία,
Καὶ ὅτι τὸ ἡγάπησες δὲν θὰ μετανοήσῃς.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ προηγ. φυλλαδίῳ αἰνίγματος

Γίδος — Ἰός

Λύσις τοῦ Γρίφου

Ἡ περιμέγεια γυναικὸς ἐστὶν ἐλάττωμα.

ΑΙΝΙΓΜΑ

Τὸ πρῶτόν μου φωτίζει· τὸ δευτέρον μου ὄμιος
Τὶ εἶναι ; τέλος ἔπερ ἐγκρίνει καὶ ὁ νόμος.
Τὸ ὄλον μου ἂν θέλῃς εὐθύς κατασκευάζει
Ἐκεῖνο ποῦ τὸ πρῶτον τῶν δύο μου ἐκφράζει.

ΛΟΓΟΓΡΙΦΟΣ.

Ἡ γαλῆ ἐπ' ὀφθαλμοί, ὡς Οἴτην τὴν εἶδα.